P **Cena numeru 15 groszy**

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA **Dzisiejszy numer zawiera 12 stron**

REPUBLIKA

ROK XVI | ŁÓDŹ, ŚRODA, 14-go WRZEŚNIA 1938 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY | № 252

Rozwiązanie Sejmu i Senatu

Zarządzenie P. Prezydenta Rzeczypospolitej.—Obecny Sejm nie odpowiada więcej nastrojom ludności

WARSZAWA, 13 września. (P.A.T.).

W dniu 13 b.m. o godzinie 14-ej dyrektor biura zadań specjalnych w prezydium rady ministrów, Mieczysław Lepecki, doręczył pp. marszałkom senatu i sejmu zarządzenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie rozwiązania izb ustawodawczych następującej treści:

„Od czasu ostatnich wyborów do izb ustawodawczych nastąpiły w życiu wewnętrznym Polski istotne przemiany. Miały miejsce nowe a doniosłe inicjatywy w dziedzinie stojących przed społeczeństwem zadań, wzrosło w szerokich masach narodu zrozumienie potrzeby czynniejszego współudziału w pracy dla państwa.

Uznałem tedy za wskazane odnowienie składu tych izb, ażeby mogły one w pracy swej dać pełniejszy wyraz nurtujących w społeczeństwie prądów.

Od nowych izb ustawodawczych oczekiwać będę zajęcia stanowiska w sprawie ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu.

W związku z powyższym na podstawie art. 13 Ust. 2 P. H. ustawy konstytucyjnej rozwiązuję Sejm i Senat z dniem dzisiejszym".

Prezydent Rzeczypospolitej
I. MOSCICKI

Zarządzenie to podpisał tylko Pan Prezydent R.P., gdyż—zgodnie z ustawą konstytucyjną—nie potrzebuje On niczyjej kontrasygnaty.

Nowe wybory do Sejmu — 6 listopada

zaś do Senatu — 13-go listopada

WARSZAWA, 13 WRZEŚNIA.

(PAT) Dnia 13 bm. ogłoszone zostały w Dzienniku Ustaw zarządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o wyborach do sejmu i senatu. Zarządzenia te mają następująco brzmienie:

„Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 września 1938 r. o wyborach do sejmu:

Na podstawie art. 9-go ust. (1) ordynacji wyborczej do sejmu (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr. 47 poz. 319) ZARZĄDZAM WYBORY DO SEJMU I WYZNACZAM DZIEŃ GŁOSOWANIA NA 6 LISTOPADA 1938 R.

Czynności wyborcze mają być dokonane w terminach, oznaczonych w kalendarzu wyborczym, załączonym do zarządzenia niniejszego.

Prezydent Rzeczypospolitej
(—) I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Sławoj-Składkowski.

Minister Sprawiedliwości
(—) W. Grabowski."

• • •

Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 września 1938 r. o wyborach do senatu.

„Na podstawie art. 5 ust. (1) ordynacji wyborczej do senatu (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr. 47 poz. 320)

ZARZĄDZAM WYBORY DO SENATU.

Czynności wyborcze mają być dokonane w terminach, oznaczonych w kalendarzu wyborczym, załączonym do zarządzenia niniejszego.

Prezydent Rzeczypospolitej
(—) I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Sławoj-Składkowski.

Minister Sprawiedliwości
(—) W. Grabowski."

Wrażenie w Warszawie

WARSZAWA, 13 września.

Wiadomość o rozwiązaniu sejmu i senatu wywołała w Warszawie olbrzymie wrażenie. Kilka pism stołecznych wydało dodatki nadzwyczajne, które zostały z miejsca rozchwytane. Na ulicach panował wyjątkowo ożywiony ruch.

Rozwiązanie sejmu i senatu przez Pana Prezydenta R. P. oceniane jest w kołach politycznych, jako doniosłe wydarzenie w wewnętrznym życiu politycznym Polski. Związane z tym niezwykłym wydarzeniem sprawy są obszernie i różnorodnie komentowane.

Wkrótce po wręczeniu przez dyr. Lepeckiego z Prezydium Rady Ministrów dekretu Prezydenta R.P. marszałkowi sejmu Waleremu Sławkowi i urzędującemu wicemarszałkowi senatu Barańskiemu,

P. SŁAWEK OPUŚCIŁ GMACH SEJMU, UDAJĄC SIĘ DO SWEGO PRYWATNEGO MIESZKANIA PRZY UL. SZOPENA 1.

Nagła wieść o rozwiązaniu ciał ustawodawczych wywołała ogromne poruszenie wśród posłów i senatorów.

Jak wiadomo, wybory odbędą się na podstawie dotychczasowej ordynacji wyborczej.

Stanowisko opozycji wobec nowych wyborów będzie wiadome w dniach najbliższych. Akcja przedwyborcza rozpocznie się również w dniach najbliższych.

Wedle obiegających pogłosek, dziś w środę o godzinie 12-ej w południe, względnie w czwartek

PAN PREZYDENT R. P. WYGŁOSI PRZEZ RADIO PRZEMÓWIENIE DO NARODU.

Do późnego wieczora trwały posiedzenia, zwołane przez różne ugrupowania polityczne.

W późnych godzinach wieczornych „Kurier Poranny" wydał specjalny dodatek nadzwyczajny, w którym omawia znaczenie polityczne dekretu Pana prezydenta R. P.

Dekret Pana Prezydenta — zgodnie z przepisami konstytucji — pisze „Kurier Poranny" — podaje powody, dla których nastąpiła decyzja rozwiązania obu izb:

Jeżeli Pan Prezydent, jako naczelną przyczynę swej decyzji podał „istotne przemiany", które nastąpiły w życiu wewnętrznym Polski, jeżeli stwierdził, że miały w nim miejsce „nowe i doniosłe inicjatywy w dziedzinie stojących przed społeczeństwem zadań", to niewątpliwie miał na myśli pamiętną inicjatywę Naczelnego Wodza, Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza, który wiosną 1936 roku wysunął program zjednoczenia narodowego ,realizowanego pod hasłem obrony Polski. Wszystko, co się dzieje w Polsce od tego czasu, znajduje się w ramach tego programu. Państwo, które w roku 1935, w przededniu zgonu Marszałka Józefa Piłsudskiego, otrzymało silny zwarty ustrój, posiada wszystkie warunki do zrealizowania nowych zadań.

Minęły dwa lata wysiłków, zdążających w kierunku moralnego i materialnego umocnienia sił polskich. Pan Prezydent stwierdza w orędziu, że „wzrosło w szerokich masach narodu zrozumienie czynniejszego współudziału w pracy dla państwa".

W tej sytuacji rozwiązanie sejmu i senatu ma na celu, jak mówi Pan Prezydent w dekrecie — „odnowienie składu tych izb, ażeby mogły one w pracy swej dać pełniejszy wyraz nurtujących w społeczeństwie prądów".

Zwraca uwagę końcowy ustęp, w którym Pan Prezydent oświadcza, że „od nowych izb oczekiwać będę zajęcia stanowiska w sprawie ordynacyj wyborczych do sejmu i senatu".

Wyróżnienie tego specjalnego zagadnienia — pisze „Kurier Poranny" — wskazuje na wagę, jaką Pan Prezydent kładzie na sprawę przyszłej ordynacji wyborczej. Rozwiązanie jej będzie zadaniem nowych izb.

Odezwa Obozu Zjednoczenia Narodowego

w związku z zarządzeniem nowych wyborów do ciał ustawodawczych

Warszawa, 13 września.

(PAT) Obóz Zjednoczenia Narodowego wydał dziś następującą odezwę:

Obywatele!

Pan Prezydent Rzeczypospolitej rozwiązał sejm i senat. W najbliższym czasie zarządzone zostaną nowe wybory.

Od roku 1935 zmieniło się wiele na świecie i w Polsce.

DALEKIE ECHA CIĘŻKICH KONFLIKTÓW I STARĆ MIĘDZYNARODOWYCH ZBLIŻYŁY SIĘ OD TEGO CZASU I DZIŚ JUŻ W POBLIŻU POLSKI ROZGRYWAJĄ SIĘ GROŹNE SPRZECZNOŚCI INTERESÓW I NARODÓW.

W Polsce rok 1935 był rokiem najgłębszej żałoby po stracie Wielkiego Wodza, którego genialny umysł i potężna dłoń skupiały w sobie ufność narodu, budując jego siłę wewnętrzną i zapewniając szacunek świata zewnętrznego. Naród polski zarówno trafnym instynktem, jak i świadomością polityczną wiedziony, skupił się przy swej armii z zaufaniem i serdeczną troską, zaś Wódz Naczelny tej armii, dziedziczący po Józefie Piłsudskim odpowiedzialność, zażądał głębokiego, konsekwentnego, rzetelnego połączenia, wszystkich sił pod szeroko pojętym hasłem: obrony państwa. Apel do społeczeństwa, skierowany przez Marszałka Śmigłego Rydza dnia 24 maja 1936 roku, był momentem zwrotnym, przyniósł zasadnicze, niezbitej słuszności wytyczne dla pokierowania życiem Polski dzisiejszej. Odpowiedzią na wezwanie Naczelnego Wodza było powołanie do życia Obozu Zjednoczenia Narodowego i jego deklaracja ideowo-polityczna z dnia 21 lutego 1937 roku.

Spokojnie i rozważnie patrzymy na rozwój wypadków światowych. Mamy potężną armię, dumę naszego narodu, gwarancję naszej całości i niepodległości. Armia, oparta o zwarty zjednoczony, świadomy swego położenia i swej siły naród — podwaja swą potęgę.

Musimy mieć ład i porządek w Polsce. Jest nam potrzebna zgoda i zjednoczenie naszych sił. Tego domaga się od nas chwila historyczna, tego domaga się nasza odpowiedzialność wobec pamięci Józefa Piłsudskiego, tego domaga się od nas — w imię swej wielkiej dziejowej odpowiedzialności — Wódz Naczelny Marszałek Śmigły Rydz.

Posłuszni tym wezwaniom, płynącym z poczucia odpowiedzialności i sumienia obywatelskiego, wyciągamy dłoń do zgody i rzetelnego pojednania ku wszystkim tym, którzy chcą swe siły oddać w służbę Rzeczypospolitej, wyciągamy bratnią dłoń do wszystkich, którzy wspólnie z nami, jak równi z równymi, chcą przeciwstawić się złowrogim działaniom komuny, wszelkiej anarchii i destrukcji, wszelkim agenturom obcym, niezależnie od tego, pod jaką maską się ukrywają.

Szczerze pragniemy, w myśl intencji Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, wyrażonych w jego zarządzeniu o rozwiązaniu izb ustawodawczych, aby jak najgłębsze szeregi społeczeństwa stanęły w gotowości do pracy państwowej, do wspólnego poszukiwania najlepszych dróg ku celowi, który wszystkim nam jest wspólny — pomnożenie potęgi pomyślności narodu.

Musimy raz wreszcie zdobyć się na to, aby wzajemnie sobie zaufać, że nawet różniąc się w zdaniach, tej samej prawdy szukamy.

JESTEŚMY PRZYGOTOWANI DO WALKI ZE WSZYSTKIMI OPORAMI, KTÓRE DZIAŁAĆ BĘDĄ PRZECIWKO NAM I NASZEJ IDEI.

Wszystko, co jest siłą naszych wrogów, i wszystko, co jest naszą wewnętrzną słabością, będzie przeciwko nam, będzie nas przeciwko sobie podjudzać, działając całym arsenałem doktryny i intrygi, patetycznego frazesu, cynicznej dywersji. W zjednoczeniu narodu leży jego potęga i dlatego nie zaniedbają żadnej broni ci, którzy pragną jego słabości.

Nowy ustrój Rzeczypospolitej, ujęty w kwietniowej ustawie konstytucyjnej, stawia ważne i doniosłe zadania izbom ustawodawczym, w zakresie gospodarstwa narodowego, ustawodawstwa i kontroli rządu. W pracach swych izby ustawodawcze, spełniając swe konstytucyjne obowiązki, mogą jednocześnie twórczo współdziałać w wykreśleniu nowych dróg dla Polski. Widzimy kierunek tej drogi, wytknięty przez następujące zasady: pozytywny nacjonalizm, etyka chrześcijańska, sprawiedliwość społeczna. Najwyższą troską izb ustawodawczych, zawierającą w sobie warunek harmonijnego współdziałania z innymi władzami państwowymi pod kierownictwem Prezydenta Rzeczypospolitej jest głęboko pojęta obronność państwa.

Wszystkich Polaków, którzy nie zajęli dotychczas czynnej postawy wobec zadań i celów narodu i państwa, wzywamy do braterskiej współpracy. Niech się każdy zastanowi w sumieniu swoim nad tym, jakie jest polskie dziś i nad tym, że droga ku lepszemu jutru prowadzi tylko przez zjednoczenie.

Niech żyje Polska!

Niech żyje Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki!

Niech żyje Wódz Naczelny Marszałek Śmigły Rydz!

(—) Stanisław Skwarczyński
Szef Obozu Zjednoczenia Narodowego.

Warszawa, dnia 13 września 1938 r.

Posiedzenie rady gabinetowej

Marszałek Śmigły-Rydz i premier Składkowski na Zamku

WARSZAWA, 13 WRZEŚNIA.

(PAT) DNIA 13 B. M. O GODZ. 14-EJ ODBYŁO SIĘ POSIEDZENIE RADY GABINETOWEJ POD PRZEWODNICTWEM PANA PREMIERA GEN. SŁAWOJA SKŁADKOWSKIEGO.

WARSZAWA, 13 WRZEŚNIA.

(PAT) PAN PREZYDENT R. P. PRZYJĄŁ DZISIAJ W OBECNOŚCI MARSZAŁKA ŚMIGŁEGO RYDZA PREZESA RADY MINISTRÓW GEN. SŁAWOJA SKŁADKOWSKIEGO, KTÓRY REFEROWAŁ O BIEŻĄCYCH PRACACH RZĄDU.

Terminy czynności wyborczych

do Sejmu:

Warszawa, 13 września.

(PAT) Do dnia 14 września 1938 r. — Prezydent Rzeczypospolitej powołuje generalnego komisarza wyborczego i jego zastępcę (art. 13 ordynacji wyborczej).

Do dnia 23 września — minister spraw wewnętrznych powołuje okręgowych komisarzy wyborczych (art. 22).

Generalny komisarz wyborczy powołuje przewodniczących okręgowych komisyj wyborczych oraz ich zastępców (art. 14 i 18).

Wydziały wojewódzkie (w Warszawie: komisarz rządu i prezydent miasta) powołują członków okręgowych komisyj wyborczych oraz ich zastępców (art. 14 i 18).

Do 30 września — przewodniczący okręgowych komisyj wyborczych powołują przewodniczących obwodowych komisyj wyborczych oraz ich zastępców (art. 15 i 18).

Do 3 października — władze administracji ogólnej i przełożeni gmin powołują członków komisyj wyborczych oraz ich zastępców (art. 15 i 18).

Ukończenie sporządzenia spisób wyborców do sejmu przez przełożonych gmin (art. 11).

Ukończenie wyborów do zgromadzeń okręgowych (art. 35).

Zgłaszanie delegatów do zgromadzeń okręgowych przez wyborców (art. 33).

Do 4 października — przełożeni gmin przesyłają spisy wyborców przewodniczącym obwodowych i okręgowych komisyj wyborczych (art. 23).

Przewodniczący organów dokonywających wyboru delegatów do zgromadzeń okręgowych przesyłają odpisy protokułów z wyborów delegatów przewodniczącym okręgowych komisyj wyborczych i okręgowym komisarzom wyborczym (art. 37).

Władze administracji ogólnej ogłaszają o podziale powiatu na obwody głosowania (art. 52).

Przewodniczący obwodowych komisyj wyborczych podają do wiadomości publicznej godziny urzędowania obwodowych komisyj wyborczych, tudzież termin i miejsce wyłożenia spisu wyborców i wnoszenia reklamacyj (art. 52).

6 października — przewodniczący obwodowych komisyj wyborczych wykładają do publicznego przeglądu spisy wyborców do sejmu (art. 24).

Do 8 października — przewodniczący okręgowych komisyj wyborczych unieważniają wybór delegata do zgromadzenia okręgowego, jeżeli wybór ten został dokonany niezgodnie z prawem, i zarządzają wybory uzupełniające (art. 38).

13 października — ostatni dzień wyłożenia do publicznego przeglądu spisów wyborców (art. 24).

Zgromadzenia okręgowe zbierają się w celu ustalenia listy kandydatów na posłów (art. 39).

18 października — przewodniczący obwodowych komisyj wyborczych przesyłają zażalenia i nieuwzględnione sprzeciwy przewodniczącym okręgowym komisyj wyborczych (art. 28).

Do 18 października — kandydaci na posłów przesyłają do komisji okręgowej oświadczenie o zgodzie na kandydowanie (art. 49).

19 października — okręgowe komisje wyborcze przystępuje do zatwierdzania list kandydatów na posłów (art. 50).

Do 22 października — zastępcy kandydatów, wpisani przez okręgową komisję wyborczą na listę kandydatów na posłów, przesyłają do komisji okręgowej oświadczenie o zgodzie na kandydowanie (art. 51).

Do 23 października — przewodniczący okręgowych komisyj wyborczych, po rozpoznaniu zażaleń i sprzeciwów, nakazują obwodowym komisjom wyborczym wciągnięcie lub skreślenie ze spisu osoby, wnoszące zażalenia lub sprzeciw(art. 29).

Do 25 października — obwodowe komisje wyborcze wprowadzają do spisu wyborców zmiany, nakazane przez przewodniczących okręgowych komisyj wyborczych (art. 30).

Do 28 października — przewodniczący okręgowych komisyj wyborczych ogłaszają listę kandydatów na posłów ze wskazaniem dnia i godziny głosowania (art. 53).

5 listopada — przewodniczący obwodowych komisyj wyborczych wykładają do publicznego przeglądu ostatecznie ustalony spis wyborców (art. 30).

6 LISTOPADA — GŁOSOWANIE DO SEJMU (ART. 9 I 54).

9 listopada — okręgowe komisje wyborcze przystępują do ustalenia wyniku głosowania w okręgu i przyznania mandatów kandydatom na posłów (art. 71).

18 listopada — generalny komisarz wyborczy ogłasza w gazecie rządowej wynik wyborów do sejmu (art. 76).

Do 21 listopada — generalny komisarz wyborczy przesyła każdemu wybranemu posłowi list wierzytelny (art. 77).

Do 25 listopada — wnoszenie do Sądu Najwyższego protestów przeciwko wyborom (art. 78).

do Senatu:

WARSZAWA, 13 września.

(PAT) Do 28 września 1938 r. — generalny komisarz wyborczy powołuje przewodniczących wojewódzkich kolegiów wyborczych oraz ich zastępców (art. 6 ordynacji wyborczej).

Do 1 października — przewodniczący okręgowych komisyj wyborczych do sejmu powołują przewodniczących zebrań obwodowych oraz ich zastępców (art. 6).

Do 4 października — władze administracji ogólnej przesyłają spisy wyborców do senatu przewodniczącym zebrań obwodowych i przewodniczącym okręgowej komisji wyborczej do sejmu (art. 11).

Władze administracji ogólnej ogłszają o podziale powiatu na obwody wyborcze (art. 13).

Przewodniczący zebrań obwodowych podają do wiadomości publicznej godziny swego urzędowania tudzież termin i miejsce wyłożenia spisu wyborców i wnoszenia reklamacyj (art. 13).

6 października — przewodniczący zebrań obwodowych wykładają do publicznego przeglądu spisy wyborców do senatu (art. 12).

13 października — ostatni dzień wyłożenia do publicznego przeglądu spisu wyborców (art. 12).

18 października — przewodniczący zebrań obwodowych przesyłają zażalenia i nieuwzględnione sprzeciwy przewodniczącym okręgowych komisyj wyborczych do sejmu (art. 12).

Do - października — przewodniczący okręgowych komisyj wyborczych do sejmu, po rozpoznaniu zażaleń i sprzeciwów, nakazują przewodniczącym zebrań obwodowych wciągnięcie lub skreślenie ze spisu osoby, wnoszącej zażalenie lub sprzeciw (art. 12).

Do 21 października — przewodniczący okręgowych wprowadzają do spisu wyborców zmiany, nakazane przez przewodniczących okręgowych komisyj wyborczych do sejmu (art. 12).

23 października — zebrania obwodowe wybierają delegata do wojewódzkich kolegiów wyborczych (art. 5 i 14).

30 października — zebrania obwodowe wybierają ponownie delegata w przypadku unieważnienia poprzedniego wyboru przez przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej do sejmu (art. 22).

13 LISTOPADA — WOJEWÓDZKIE KOLEGIA WYBORCZE POWOŁUJĄ SENATORÓW ORAZ ICH ZASTĘPCÓW (ART. 5, 23 I 31).

18 listopada — generalny komisarz wyborczy ogłasza w gazecie rządowej wynik wyborów do senatu (art. 34).

Do 21 listopada — generalny komisarz wyborczy przesyła listy wierzytelne senatorom, powołanym w wojewódzkich kolegiach wyborczych (art. 35).

Do 25 listopada — Prezydent Rzeczypospolitej powołuje senatorów i przesyła akt powołania generalnemu komisarzowi wyborczemu (art. 5 i 40).

Wnoszenie do Sądu Najwyższego protestów przeciwko wyborom w wojewódzkich kolegiach wyborczych (art. 36).

Do 28 listopada — generalny komisarz wyborczy wydaje listy wierzytelne senatorom, powołanym przez Prezydenta Rzeczypospolitej (art. 40).

Przewodniczący kolegiów przesyłają Sądowi Najwyższemu protesty wraz z aktami zaskarżonych czynności, biura zaś senatu — odpisy protestów (art. 37).

Rozbierają płoty żelazne w Berlinie

Berlin, 13 września.

(PAT) Obramowanie żelazne i płoty w berlińskim Tiergartenie zostały usunięte i zużytkowane na inne cele. Będą one zastąpione przez odpowiednie urządzenia drewniane.

Niespodzianka wczorajsza

Zbyt mało jeszcze w obecnej chwili posiadamy elementów, aby rozwikłać to **równanie o wielu niewiadomych**, jakim jest wczorajsze rozwiązanie przez Pana Prezydenta izb ustawodawczych. Faktem jest wszakże, że **nastąpiło to zupełnie niespodziewanie.** Rozwiązanie Sejmu i Senatu należało wprawdzie do **żelaznego repertuaru żądań opozycji**, ale nikt nie przypuszczał, że żądanie to zostanie w ten sposób i tak szybko zrealizowane.

Stąd w pierwszej chwili **ogólna tendencja do nadania faktom wczorajszym szerokiej interpretacji:** jakoby w Polsce miał nastąpić nowy okres, w którym do głosu dojdą czynniki, dotychczas ustosunkowane negatywnie do rządu. Do pewnego stopnia opinię tę usprawiedliwiało **umotywowanie kroku swego przez p. Prezydenta** w ustępie, gdzie pisze on o tym, iż **obecne ciała ustawodawcze nie odzwierciadlają obecnych nastrojów społeczeństwa.**

Wydaje się jednak, że **taka szeroka interpretacja jest przesadzona.** Wybory odbędą się na podstawie **ordynacji obecnej,** a poza tym odbędą się **przed** wyborami samorządowymi. Jak wiadomo, samorząd posiada bardzo poważny głos w wyborach i **od „koloru" samorządu zależeć mają kandydaci na reprezentantów społeczeństwa, przyszli posłowie i senatorowie.** Otóż, odbycie wyborów już w listopadzie i bez zmiany garnituru samorządowego **nie da efektów, których spodziewali się ludzie, przywiązujący nadmiernie wielka wagę do nowych wyborów.**

Nie wiadomo jeszcze obecnie, jak ustosunkują się do całej sprawy **przedstawiciele głównych kierunków politycznych w kraju.** Dotychczas zanotować należy tylko **odezwę Ozonu** — pierwszy odgłos wyborczy. W okres wyborczy wstąpił również pierwszy z całej prasy „Kurier Poranny" w artykule, zamieszczonym w dodatku nadzwyczajnym. Cytujemy artykuł ten na innym miejscu. Trzeba jednak zaczekać przynajmniej 24 godziny, aby dowiedzieć się, co myślą stronnictwa: **Ludowe, Narodowe i P.P.S.** Przypuszczać można, że punktem obrazy dla nich będzie kolejność wyborów, o czym mówiliśmy wyżej, i problem ordynacji wyborczej, który jednak nie ma innego wyjścia.

Sejm, który wczoraj skończył się, **nie będzie opłakiwany przez nikogo,** z wyjątkiem posłów, którym kończą się diety, a nie ma nadziei na ponowne zdobycie mandatów. **Sejm ten nie reprezentował nic i nie był w kraju lubiany ani popularny.** Nie przewodziły mu wielkie idee, ani nie cechowali go wielcy ludzie, zasiadający na ławach. **Wlókł się w ogonie wypadków,** starając się często wrzawą nadrobić swe braki funkcjonalne. Nie budził szacunku. Nie pozostawia żalu.

Jaki będzie **Sejm, który urodzi się w listopadzie?** To zależy od wielu czynników, dziś jeszcze niewiadomych.

W poprzednich wyborach widzieliśmy, jak brzydko mszczą się **błędy popełniane.** Nie trzeba ich więcej powtarzać — dużą wagę przywiązuje się tutaj do okólnika premiera Składkowskiego o czystości wyborów. Ale poza przesądzoną pozytywnie kwestią **uczciwości wyborów — nie trzeba przesądzać tego, co będzie.** Wczoraj nie zaszło nic **rewolucyjnego w Polsce.** Rzeczy potoczą się trybem spokojnym... **O.**

Stan wyjątkowy w Sudetach

W czasie starć pomiędzy Czechami a Niemcami 12 osób zostało zabitych, a kilkadziesiąt rannych

Henleinowcy nie chcą rokować z rządem, domagając się zniesienia stanu wyjątkowego

PRAGA, 13 września.

(PAT) Rząd czeski OGŁOSIŁ STAN WYJĄTKOWY w pięciu okręgach: Eger (Cheb), Neudeck, Proznece, Ellbogen i Kagen.

PRAGA, 13 września.

(PAT) Stan oblężenia został rozciągnięty na dalsze 3 okręgi a mianowicie Karlovy Vary, Talkenov i Cesky Krumlov. Obecnie przeto STAN OBLĘŻENIA OBOWIĄZUJE JUŻ W 8 OKRĘGACH CZECH PÓŁNOCNYCH.

PRAGA, 13 września.

(PAT) Ogłoszono tu komunikat urzędowy, który stwierdza, że w kilku okręgach doszło w ciągu nocy do aktów gwałtu o charakterze politycznym, które doprowadziły do starć z organami bezpieczeństwa publicznego. W następstwie tego rząd postanowił ogłosić stan oblężenia we wszystkich okręgach, gdzie spokój i ład będą zakłócone.

Rząd wzywa zarazem ludność do spokoju, stwierdzając, że organy służby bezpieczeństwa są wystarczająco silne dla utrzymania porządku.

PRAGA, 13 września.

(PAT) W miejscowości Schoenprinzen (Kragne Brezno) po wysłuchaniu mowy kanclerza Hitlera uformował się pochód ludności niemieckiej, podczas którego PADŁY STRZAŁY REWOLWEROWE. Jednym ze strzałów zabity został na miejscu członek partii niemiecko-sudeckiej 19-letni Hellmuth Lang. Zbłąkana kula zabiła Czecha Rudolfa Bacha, który stał w oknie.

PRAGA, 13 września.

(PAT) Wczoraj w nocy DOSZŁO DO SZEREGU INCYDENTÓW w związku z demonstracjami, organizowanymi przez SDP. Demonstranci urządzili pochody, na których czele niesiono chorągwie ze swastyką, śpiewano pieśni niemieckie i wznoszono okrzyki. Największa manifestacja miała miejsce w Jabłońcu nad Nicą, gdzie po mowie Hitlera zebrał się tłum, liczący około 10 tys. osób. Na czele pochodu niesiono sztandar ze swastyką i wznoszono okrzyki „Heil Adolf Hitler". Na ratuszu powiewała chorągiew SDP z wielką swastyką. Policja, widząc, że nie może utrzymać porządku, wezwała wojsko.

PRAGA, 13 września.

(PAT) Biuro prasowe partii niemiecko-sudeckiej donosi z Tachau (na południe od Cheb):

Po zgromadzeniu, odbytym na rynku, które przeminęło w całkowitym spokoju, oddział żandarmerii dał salwę do rozchodzących się do domów uczestników zgromadzenia. Trzy osoby zostały zabite na miejscu, a kilkanaście odniosło ciężkie rany.

BERLIN, 13 września.

(PAT) Niemieckie biuro informacyjne donosi z Marienbadu:

Sudecki Niemiec Józef Bahr został ubiegłej nocy zastrzelony na szosie podmiejskiej przez żandarma i 3 urzędników celnych. Senator Ludwik Frank wysłał w tej sprawie telegraficzny protest do ministerstwa spraw wewnętrznych. W Fuerstein nad rzeką Eger został zabity przez czeskich żandarmów sudecki Niemiec Rudolf Klein.

PRAGA, 13 września.

(PAT) Według danych, które nadeszły do Pragi w godzinach wieczorowych, liczbę ofiar wczorajszych i dzisiejszych zajść między ludnością niemiecką i czeską obliczają NA 12 ZABITYCH I KILKUDZIESIĘCIU RANNYCH.

Żądania Niemców Sudeckich

Henlein domaga się wycofania policji czeskiej i trzymania wojska zdala od ludności cywilnej

Praga, 13 września.

(PAT) Polityczny komitet partii sudecko-niemieckiej odbył dziś w Eger (Cheb) wspólną konferencję z delegacją partii do rokowań z rządem. Na konferencji zbadano sytuację, wytworzoną przez zajścia w ostatnich dwuch dniach oraz przez zarządzenia, wydane przez rząd. Członkowie delegacji do rokowań zwrócili uwagę na fakt, że począwszy od lutego 1938 roku premier Hodża wielokrotnie oświadczał, że rząd nie przedsięweźmie nic ważnego bez uprzedniego porozumienia się z partią niemiecko-sudecką. Jakkolwiek czterej członkowie delegacji do rokowań przebywali w Pradze we wtorek do godz. 11.30 i utrzymywali nawet stały kontakt telefoniczny z prezydium rady ministrów, rząd wydał jednak bez porozumienia się z kierownictwem partii sudecko-niemieckiej wyjątkowo daleko idące zarządzenia. WZMOCNIŁ ZAŁOGI WOJSKOWE I ŻANDARMERIĘ W NIEMIECKICH OKRĘGACH I OGŁOSIŁ W NICH STAN WYJĄTKOWY.

Po zakończeniu obrad zastępca Konrada Henleina, poseł Karol Herman Frank, wystąpił do premiera Hodży z następującym żądaniem Konrada Henleina:

Kierownictwo partii niemiecko-sudeckiej stwierdza, że wielu Niemców sudeckich zostało zabitych przez funkcjonariuszy państwowych i czeskich strażników granicznych. W tym stanie rzeczy kierownictwo partii nie może rokować z rządem o prawa Niemców sudeckich, jeśli rząd nie przedsięweźmie następujących kroków:

1) ZARZĄDZENIE O STANIE WYJĄTKOWYM ZOSTANIE NATYCHMIAST COFNIĘTE.

2) Z wszystkich okręgów, w których przeważa ludność niemiecka, policja państwowa zostanie wycofana. Policyjna władza wykonawcza zostanie przekazana burmistrzom i przełożonym gmin, których zadaniem będzie zorganizowanie służby zastępczej i czuwanie nad utrzymaniem porządku.

3) Działalność żandarmerii i innych organów bezpieczeństwa ma być ograniczona do ich normalnych funkcyj, a ich stan liczebny sprowadzony do normalnego. Równocześnie z wycofaniem policji państwowej mają organy te wejść w porozumienie z burmistrzami i przełożonymi gmin, celem zapobieżenia dalszemu rozlewowi krwi.

4) WSZELKIE FORMACJE WOJSKOWE MAJĄ BYĆ SKOSZAROWANE W OBJEKTACH WYŁĄCZNIE WOJSKOWYCH. Mają się one trzymać zdala od ludności cywilnej.

Praga, 13 września.

(PAT) Jak się dowiaduje korespondent PAT-a, poseł sudecko-niemiecki Funk nawiązał około godz. 21.30 kontakt telefoniczny z premierem Hodżą, zapytując go w imieniu S. D. P. o odpowiedź na przedstawione żądania niemieckie. Premier Hodża zaproponował Funkowi przybycie do Pragi, celem nawiązania osobistych rozmów.

MOWA HITLERA ZAOSTRZYŁA SYTUACJĘ

Porozumienie Niemców Sudeckich z Czechami jest utrudnione

Włochy zmieniły stanowisko i żądają odebrania Sudetów Czechosłowacji

LONDYN, 13 września.

Wieczorem po mowie kanclerza Hitlera przy Downingstreet odbyła się konferencja z udziałem premiera, lorda Halifaxa, sir John Simona, sir Belisha Hoare i sir Roberta Vansittarta. Ministrowie rozważali sytuacje w świetle mowy Hitlera. Konferencja skończyła się o godz. 10 min. 40

LONDYN, 13 września.

(PAT) Mowa Hitlera oceniona jest w angielskich kołach rządowych krytycznie. Koła te podkreślają, że chociaż przemówienie to nie wysuwało ultymatywnych żądań, to jednak

NIE WPROWADZA ZASADNICZEGO ODPRĘŻENIA.

Mowa, zdaniem brytyjskich czynników, stanowi dla Niemców sudeckich zachętę do dalszej ostrej taktyki. Utrzymanie Niemców sudeckich w ramach republiki czechosłowackiej wydaje się w Londynie po tej mowie prawie że wykluczone.

Prasa komentuje przemówienie Hitlera, dy Hitlera wnieść mogą jeszcze

WIĘKSZE ZAOSTRZENIE SYTUACJI.

Przypuszcza się bowiem, że w tak naprężonej atmosferze rokowania z Niemcami sudeckimi — jeśli w ogóle będą kontynuowane—będą niezmiernie utrudnione. Nie mniej jednak tutejsze koła oficjalne oceniają sytuację spokojnie i interpretują mowę Hitlera raczej jako próbę zastraszenia Anglii.

Wrażenie w Paryżu

PARYŻ, 13 września.

Min. Bonnet po wysłuchaniu przemówienia oświadczył oczekującym dziennikarzom, iż mowa nie przynosi nowych elementów odnośnie do zagadnienia sudeckiego.

W kołach zbliżonych do Quai d'Orsay z żywym uczuciem ulgi zauważono, iż

EUROPA SZCZĘŚLIWIE PRZEBYŁA NA NOWO DZIEŃ 21 MAJA,

przy czym wyraża sie opinie, iż stanowcza postawa Anglii i Francji znowu ocaliła pokój. Natomiast kwestia sudecka w wynurzeniach Hitlera nie posunęła się naprzód.

Poza ogólnymi pogróżkami pod adresem Czechosłowacji i jej rządu, nie przyniosła mowa żadnych konkretnie sformułowanych żądań, których właśnie od kanclerza oczekiwano.

Stanowisko Włoch

RZYM, 13 września.

(PAT) „Informazione Diplomatica", omawiając sprawę Czechosłowacji pisze, iż odpowiedzialne koła rzymskie uważają, iż mowa kanclerza Hitlera przyczyniła się wielce do wyjaśnienia zagadnienia sudeckiego. Należy przypomnieć przede wszystkim, iż Czechosłowacja jest paradoksalnym tworem dyplomacji wersalskiej, kiedy po zniszczeniu dawnej Austrii odczuto potrzebę stworzenia czegoś w rodzaju nowej Austrii ze stolicą w Pradze. W ten sposób nowe państwo liczy około 7 milionów Czechów oraz 8 milionów innych mniejszości, jest to prawdziwa mozaika, jak mówiono dawniej o imperium Habsburgów. Razem wzięte te mniejszości, które stworzyły niedawno wspólny front, przewyższają ogólną liczbę Czechów. W tych warunkach należałoby radzić Beneszowi, aby przyjął całkowite i niezwłocznie słynne punkty karlsbadzkie.

Prezydent Benesz nie uczynił tego ponieważ on sam, podobnie jak i dawna Austria, której jest największym spadkobiercą, zawsze sie spóźnia. W obecnej chwili po przemówieniu Hitlera sprawa przeniosła się na płaszczyznę konkretną prawa samostanowienia.

Obecnie są możliwe tylko dwa rozwiązania: pierwsze z nich polega na udzieleniu Sudetom prawa dysponowania swym własnym losem, drugie na odmówieniu tego prawa. Dając Sudetom możność oddzielenia się od Pragi, wybranoby drogę słuszności, a przede wszystkim pokoju. Inne rozwiązanie pociągnęłoby zamieszanie. Runciman powinien przekonać prez. Benesza, iż w dobrze pojętym interesie należy zgodzić się na oddzielenie części terytorium, które stało się całkowicie obce życiu własnego organizmu.

Komunikat angielski

LONDYN, 13 września.

(PAT) Agencja Reutera donosi, że ministrowie brytyjscy dzisiaj po południu w dalszym ciągu rozpatrywali przemówienie kanclerza Hitlera. Po dojrzałym namyśle — pisze dyplomatyczny korespondent Reutera — w kołach miarodajnych utrzymuje się przekonanie, iż mowa nie zamknęła ostatecznie drzwi, które pozostały otwarte do dalszych rokowań. Z drugiej strony nie można powiedzieć, aby przemówienie Hitlera rozwiązało zagadnienie lub by zawierało jakieś konkretne specjalne propozycje. W jaki sposób może być oczyszczona droga do jego rozwiązania.

PRZEMÓWIENIE NIE USUNEŁO ZANIEPOKOJENIA NA ŚWIECIE.

Następstwa serii poważnych incydentów, które miały miejsce w Czechosłowacji, nie mogą być jeszcze przewidziane, wskazują one jednak, jak naelektryzowana jest atmosfera i jak wielka zachodzi potrzeba spokoju w ocenie sytuacji.

W kołach politycznych angielskich polemizują z twierdzeniem kanclerza Hitlera, iż Wielka Brytania nie zrozumiała zagadnienia czeskiego i że wraz z innymi krajami demokratycznymi stara się utrudnić jego rozwiązanie. Stanowisko W. Brytanii było i jest całkowicie wyraźnie określone. Wielka Brytania zawsze uznawała pilność zagadnienia i pod wielu względami słuszność żądań Niemców sudeckich. Jest jednak przeciwna gwałtownym środkom rozwiązania. Należy jasno stwierdzić, że naród brytyjski pragnie załatwienia zagadnienia, które uznaje jako istotne.

Wszystko wskazuje, jak ważnym było, pomimo trudności i naelektryzowanej atmosfery, dążenie do osiągnięcia rozwiązania. Dokonano wielkich postępów i istnieją warunki dalszego postępu.

PRAGA, 13 września.

Mowa Hitlera oczekiwana tu z takim naprężeniem zawiodła o tyle oczekiwania, że

NIE PRZYNIOSŁA ŻADNEGO WYJAŚNIENIA SYTUACJI.

Z usłyszanych dotąd głosów z kół politycznych i zbliżonych do sfer oficjalnych sądząc, mowa ta wywołała w kołach tych zarówno co do tonu, jak i co do treści WRAŻENIE BARDZO PRZYGNĘBIAJĄCE. Zdaniem kół tych wywo

Gabinet angielski obraduje bez przerwy

nad sytuacją wytworzoną po mowie Hitlera

LONDYN, 13 września.

(PAT) Dziś o godz. 15-ej do Downing Street rozpoczęło się posiedzenie z udziałem premiera Chamberlaina oraz ministrów Halifaxa, Simona i Hoare, celem OMÓWIENIA SYTUACJI PO WCZORAJSZEJ MOWIE KANCLERZA HITLERA.

W obradach biorą również udział doradcy Foreign Office, Cadogan i Vansittart.

LONDYN, 13 września.

(PAT) Posiedzenie gabinetu brytyjskiego wyznaczono na środę o godz. 11.

LONDYN, 13 września.

(PAT) Archibald Sinclair, szef opozycji liberalnej, przybył do Londynu ze Szkocji i odbył rozmowy z szefami stronnictw liberalnych na temat sytuacji międzynarodowej. Sinclair ma odbyć dzisiaj rozmowę z Chamberlainem.

* * *

PARYŻ, 13 września.

(PAT) Premier Daladier odbył dziś o godz. 9 wieczorem KONFERENCJĘ Z AMBASADOREM ANGIELSKIM, sir Erikiem Phippsem.

BRUKSELA, 13 września.

(PAT) Rada ministrów obradowała wczoraj od godz. 16 do 23 nad sytuacją międzynarodową i znaczeniem mowy kanclerza Hitlera. O obradach tych nie wydano żadnego komunikatu urzędowego. Jak słychać, gabinet belgijski jest zdania, że mowa Hitlera pozostawia otwartym całe zagadnienie Czechosłowacji, nie zamyka jednak drzwi dla dalszych rokowań. Minister spraw zagranicznych Spak ma zamiar wyjechać w środę do Genewy.

Zarządzenia wojskowe Francji

będą nadal utrzymane.—Uchwały rządu francuskiego

PARYŻ, 13 września.

(PAT) O godz. 10-ej w Pałacu Elizejskim rozpoczęło się posiedzenie rady ministrów pod przewodnictwem prezydenta republiki. Posiedzenie zakończyło się o godz. 12.30, po czym minister spraw wewnętrznych Sarraut doręczył prasie następujący komunikat:

Premier Daladier i minister spraw zagranicznych Bonnet przedstawili radzie swe opinie co do całokształtu sytuacji zewnętrznej oraz warunki, w jakich RZĄD FRANCUSKI WINIEN Z CAŁĄ CZUJNOŚCIĄ PROWADZIĆ SWĄ AKCJĘ DLA UTRZYMANIA POKOJU. Rada ministrów jednogłośnie zatwierdziła te wywody.

* * *

PARYŻ, 13 września.

(PAT) Agencja Havasa donosi, że na dzisiejszym posiedzeniu rady ministrów, po wysłuchaniu oświadczeń ministra obrony narodowej i ministra spr. zagranicznych, rada ministrów postanowiła jednogłośnie, że

ZARZĄDZENIA BEZPIECZEŃSTWA, WYDANE W DNIACH OSTATNICH, WINNY BYĆ UTRZYMANE DO CZASU CAŁKOWITEGO WYJAŚNIENIA SYTUACJI.

Termin następnego posiedzenia rady ministrów nie został ustalony.

Strzał do majora Pratta,

członka misji Runcimana, który bawił w Cheb

LONDYN, 13 września.

(PAT) Reuter donosi z Pragi: Do majora Pratta, przydzielonego do legacji brytyjskiej, który odwiedził Cheb, w czasie strzelaniny na ulicach jeden z czeskich oficerów dał strzał, ale na szczęście nie trafił. Strzał padł w chwili, gdy Sutton Pratt usiłował wskazać na swój oficjalny charakter, wznosząc do góry swój dowód osobisty. Sutton Pratt udał się do komendy policji i przyczynił się do wstrzymania strzelaniny.

Amb. Raczyński u lorda Halifaxa

Dłuższa konferencja na temat sytuacji międzynarodowej

LONDYN, 13 września.

(PAT) Ambasador Raczyński po powrocie z urlopu wypoczynkowego odwiedził dziś rano ministra spraw zagranicznych lorda Halifaxa i odbył z nim dłuższą rozmowę na temat bieżącej sytuacji międzynarodowej.

GENEWA, 13 września.

(PAT) Tymczasowy szef delegacji angielskiej, lord tajnej pieczęci, de la Warr zaprosił ministra Komarnickiego na rozmowę, która doszła do skutku dziś przed południem i trwała około godziny.

Działacz endecki

wykluczony ze Stow. Kupców Polskich

WARSZAWA, 13 września.

Do Warszawy nadeszła wiadomość, że ze Stowarzyszenia Kupców Polskich w Płocku wykluczony został jeden z najżarliwszych agitatorów endeckich Gustaw Nowak.

Należy dodać, że Nowak wydał „czarną listę" w której nie szczędził również napaści na dostojników katolickich za to jedynie, że kupują w sklepach żydowskich.

Zarząd Stowarzyszenia Kupców Polskich na zwołanym posiedzeniu jednogłośnie uchwalił wydalić Nowaka z szeregów zrzeszonego kupiectwa polskiego.

Z dziejów Łodzi

Dnia 14-go września 1761 r. 367 obywateli z ziemi łódzkiej, sieradzkiej i wieluńskiej wysłało do Moskwy ostry protest przeciw zachowaniu się rządu moskiewskiego wobec Polski i przeciw łupieżstwu wysłanników carycy Elżbiety.

„Oświadczamy się przed Bogiem, wołali obywatele ziemi łódzkiej, sieradzkiej i t. d., że schyla się do końca cierpliwość nasza, ale jeszcze w tym manifeście samo łzy lejemy, nie zabierając się dla miłości pokoju ad extremitatem"...

W odpowiedzi na ten manifest Moskwa nasłała na okolice Łodzi, Sieradza, Wielunia i w Łęczyckie około 12 tysięcy rosyjskiej kawalerji.

To rozogniło tymbardziej umysły obywateli, którzy wszelkimi siłami starali się przeciwstawić rządom obcych w Polsce. Tym się zapewne tłumaczy tłumny udział sieradzan i łęczycan w obiorze Stanisława Augusta.

KRONIKA

Wrzesień 14 Środa	
Dziś	Podwyż. Krzyża Św
Jutro	N.M.P. Bolesnej
Wschód słońca	5.07
Zachód słońca	17.56
Wschód księżyca	20.06
Zachód księżyca	10.54
Długość dnia	13.32
Ubyło dnia	3.58

Krótkie wiadomości

GRYPA PANUJE W ŁODZI od kilku dni. Wywołały ją niewątpliwie zmieniające się ustawicznie pogody. Nasilenie grypy jest bardzo duże. Według nieoficjalnych danych, notuje się dziennie ponad 100 wypadków zachorowań. Na szczęście, grypa ma przebieg bardzo łagodny.

* * *

KONTROLA STUDZIEN, miejsc ustępowych oraz miejsc sprzedaży owoców, przeprowadzona będzie przez władze sanitarne. Pozostaje to w związku z nasileniem czerwonki i wypadkami duru brzusznego. Władze sanitarne podejmą niebawem zakrojoną na szeroką skalę akcję profilaktyczną.

* * *

TRZECI KURS UZUPEŁNIAJĄCY dla pielęgniarek szpitali miejskich uruchamia zarząd miejski z dniem 1 października b. r. Kurs ten upoważni słuchaczki do złożenia egzaminu państwowego. Dotychczas odbyły się już dwa tego rodzaju kursy, które spowodowały wydatne podniesienie fachowości wśród służby szpitalnej.

* * *

ZAKAZ SPRZEDAŻY CHLEBA z tak zwanego „domowego wypieku" obowiązuje już od tygodnia. Ponieważ stwierdzono, że mimo zakazu, chleb taki w dalszym ciągu jest wypiekany i dostarczany na targowiska miejskie, przeprowadzana będzie systematyczna kontrola na targowiskach. Chleb wypiekany wbrew przepisom będzie konfiskowany.

* * *

WCZEŚNIEJSZE ZAPALANIE LAMP ulicznych zostało zarządzone w związku z wcześniejszym zapadaniem ciemności. Z dniem 15 b. m. latarnie zapalane będą o godzinie 5-ej po poł., a z dniem 1 października — o godz. 4.30 po poł.

* * *

DZIŚ, W ŚRODĘ, do rejestracji rocznika 1920—21 zgłosić się winni w wydziale wojskowym zarządu miejskiego mężczyźni, zamieszkali na terenie III komisariatu policji, o nazwiskach na literę Sz, T, U, oraz mężczyźni zamieszkali na terenie IX komisariatu, o nazwiskach na literę: M, N, O, P, R, S, T, Sz, U, W, Z Ż.

Ukarani przez Starostwo:

Sąd starościński na wczorajszej sesji rozpatrywał szereg spraw o wykroczenia.

M. in. skazani zostali:

Za antysanitarny stan posesji, właściciel domu przy ul. Ceglanej 6 Dawid Skoczyński na 10 dni aresztu.

Za niezapłacenie składek na rzecz ubezpieczalni społecznej — Nuchem Rafałowicz, Żeligowskiego 14 i Wolf Dobraniecki, Piotrkowska 64 — po 200 zł. grzywny.

Za posiadanie narzędzi złodziejskich, Nuchem Oppenheimer, Limanowskiego 14 — na 3 miesiące więzienia. (i).

Operacje finansowe m. Łodzi

będą rozpatrzone na posiedzeniu tymczasowej rady miejskiej

Jak już donosiliśmy, na czwartek przyszłego tygodnia zwołane będzie, po dłuższej przerwie, **plenarne posiedzenie tymczasowej rady miejskiej.** Porządek dzienny tego posiedzenia będzie bardzo obfity. W międzyczasie bowiem zarząd miejski rozpatrzył kolegialnie szereg spraw pierwszorzędnej wagi, które wymagają opinii rady przybocznej.

Posiedzenia rady poprzedzają zwykle posiedzenia komisyj radzieckich. Z tych względów na dzień dzisiejszy zwołano dwa posiedzenia komisyjne — komisji finansowo-budżetowej oraz komisji do spraw ogólnych, na których dokonany będzie wybór referentów poszczególnych spraw.

Na porządku dziennym posiedzenia komisji finansowo-budżetowej figurują **wszystkie operacje finansowe, jakie przeprowadził ostatnio zarząd miejski,** by móc kontynuować bez przeszkód roboty publiczne. A więc przedewszystkim **sprawa zaciągnięcia z Banku Gospodarstwa Krajowego pożyczki w wysokości 3 milionów złotych.** Odpowiednie pertraktacje zarząd miejski przeprowadził już z BGK, obecnie chodzi już tylko o formalności, by można było podjąć pieniądze i użyć je na właściwy cel.

Drugą ważną sprawą, jaką przedkłada zarząd miejski radzie jest sprawa **upoważnienia zarządu miejskiego do podwyższenia w KKO m. Łodzi otwartego kredytu na rachunku bieżącym do sumy zł. 2.500.000.** Oczywiście i tą sumą dysponować będzie zarząd miejski przy prowadzeniu robót publicznych. Podkreślić jednak należy, że jest to już **drugie takie posunięcie finansowe,** zmierzające do umożliwienia zarządowi miejskiemu dysponowania pieniędzmi KKO. W roku ubiegłym kredyt w KKO wynosił 500.000 złotych. Na początku bieżącego sezonu podwyższono go do 1 miliona złotych, obecnie zaś **podwyższa się do 2 i pół milionów.** Trzecią wreszcie sprawą finansową jest wniosek o **zaciągnięcie w Funduszu Pracy pożyczki w kwocie 100.000 złotych na urządzenie targowiska zwierzęcego w Łodzi.**

Jeśli chodzi o posiedzenie komisji do spraw ogólnych będzie ona miała również **ważne sprawy do załatwienia.** Jak wiadomo, władze dokonały już wyboru projektu **budowy gmachu urzędu wojewódzkiego w Łodzi.** W najbliższych tygodniach mają się nawet rozpocząć roboty. Życzeniem władz jest bowiem, aby w roku bieżącym przynajmniej założone zostały **fundamenty pod monumentalny gmach, w roku przyszłym — by gmach wykończony został w stanie surowym, a w roku 1940, wykończony całkowicie i oddany do użytku.** W związku z tym **tymczasowa rada miejska musi powziąć uchwałę o odstąpieniu skarbowi państwa części placu im. Dąbrowskiego pod budowę gmachu.** Równocześnie, w związku z tym uchwalony będzie **ogólny plan zabudowy placu Dąbrowskiego.** (i).

Wielka obława na złodziei

Policja aresztowała kilku oddawna poszukiwanych opryszków

W związku z ostatnimi liczniejszymi kradzieżami i włamaniami, szczególnie zaś w poszukiwaniu sprawców włamania do składu manufaktury firmy F. i E. Pinczewscy przy ul. Legionów 8-a, gdzie łupem złoczyńców padło towarów na około 15.000 zł. — **władze przeprowadziły wczoraj w kilku punktach miasta większe obławy.**

W wyniku obław **zatrzymano kilkunastu podejrzanych,** śród których znajdują się najpewniej i sprawcy ostatniej kradzieży przy ul. Legionów.

W toku rewizyj w melinach i spelunkach zauważyli funkcjonariusze policji śledczej i mundurowej **na podwórzu przy ul. Jodłowej 8 zdawna poszukiwanego i ukrywającego się złodzieja Józefa Wojtysiaka,** zam. przy ul. Kochanowskiego 25. Nagle zupełnie Wojtysiak, choć przed chwilą był jeszcze na oku wywiadowców — **znikł z podwórza.**

Dokładne oględziny miejsca doprowadziły do ustalenia, iż **w oficynie domu znajdowała się piwnica jakby specjalnie urządzona po to — by w niej mogli się ukrywać, a przede wszystkim by przez nią mogli się niespostrzeżenie wymykać złodzieje.** Piwnica miała bowiem drugie wyjście i przez nie właśnie Wojtysiak znikł.

W kryjówce tej znaleziono prócz Wojtysiaka — **Władysława Burzyńskiego,** zam. przy ul. Sierakowskiego 6.

W innej melinie ujęty został **Stanisław Podąbski z Końskich,** poszukiwany przez władze tamtejsze. Ponadto zatrzymano **Stanisławę Kazubę,** specjalistkę od okradania mieszkań pod pozorem godzenia się na służbę, lub nawet już **podczas służby.**

Zatrzymani przekazani zostali właściwym władzom. (l)

Żółwie tempo robót brukarskich

Rozkopane od szeregu tygodni ulice. — Przedsiębiorcy nie dotrzymują terminów. — Co na to Zarząd Miejski

Roboty brukarskie w Łodzi wykonywują obecnie **przedsiębiorstwa prywatne.** Zarząd miejski, decydując się na powierzenie robót firmom, a nie prowadzenie ich systemem gospodarczym, wychodził z założenia, że w ten sposób **łatwiej będą dopilnowane terminy, roboty prowadzone będą szybciej i t. d.** Tymczasem to, co się dzieje na trzech ulicach śródmieścia — **Bandurskiego, Sienkiewicza i Andrzeja jest wręcz niedopuszczalne.**

Ulice te są zamknięte całkowicie dla ruchu kołowego **już od szeregu tygodni.** Praca na nich prowadzona jest **w tak żółwim tempie, że wszelkie przewidywane terminy ich ukończenia nie są dotrzymywane.**

Najszybciej stosunkowo postępują roboty na ulicy Andrzeja. Podkład betonowy jest już ułożony, obecnie układana jest kostka. Ale zatrudnia się przy tym **zbyt mało kamieniarzy.** Od szeregu dni układa się wolno kostkę granitową między szynami tramwajowymi, podczas gdy po obu bokach jezdni nie robi się nic. 4 brukarzy na takim odcinku — to stanowczo zbyt mało.

Ulica Bandurskiego, która została rozkopana znacznie wcześniej niż Andrzeja, **jeszcze nie ma podkładu betonowego.** Ponieważ rozpoczęły się już jesienne, dżdżyste pogody, jeśli w dalszym ciągu roboty będą prowadzone w takim tempie, mogą one przeciągnąć się w nieskończoność. Nie lepiej przedstawia się sprawa **na ul. Sienkiewicza.**

Trzeba wziąć pod uwagę, że roboty prowadzone są równocześnie na całej szerokości jezdni. Z tych względów nie może być mowy o jakimkolwiek dostępie do tych ulic na całym odcinku prowadzonych robót. Jakie to stwarza warunki bezpieczeństwa, łatwo sobie wyobrazić.

Sądzimy, że oddział drogowy zarządu miejskiego powinien ingerować w tej sprawie, by przedsiębiorcy zatrudnili **większe załogi i by stan obecny został jaknajrychlej zlikwidowany.** (t)

7-my przymus kanalizacyjny

Przyłączenie do sieci ma nastąpić do dnia 1. października 1939 roku

Przedsiębiorstwo miejskie Kanalizacja i Wodociągi w Łodzi informują nas, że wystosowano do wszystkich właścicieli nieruchomości, objętych 7 przymusem kanalizacyjnym, **wezwania do skanalizowania posesyj w terminie do 1-go października 1939 roku.**

Na wezwania tę w okresie od 1-go kwietnia do 30 czerwca rb. właściciele 109 nieruchomości wnieśli odwołania do Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego.

Z ilości 109 odwołań **załatwiono 39 we własnym zakresie,** udzielając odroczenia, bądź ograniczając zakres skanalizowania poszczególnych nieruchomości do wybudowania wpustu podwórzowego. 60 odroczeń przesłano do Urzędu Wojewódzkiego dla powzięcia decyzji przez władze II. instancji.

W okresie od 1 kwietnia do 30-go czerwca skanalizowano i połączono z miejską siecią kanalizacyjną **105 nieruchomości.**

Wypadła z tramwaju

Nieznana kobieta zmarła

Wczoraj w godzinach wieczornych przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Głównej **wypadła z tramwaju** i w stanie nieprzytomnym została przewieziona do szpitala kobieta w średnim wieku. Przy denatce nie zanleziono żadnych dokumentów osobistych.

Nie odzyskawszy przytomności, **nieszczęśliwa zmarła.**

Ktokolwiek wiedziałby kim była zmarła — zechce zgłosić informacje w policji. (l).

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: M. Kasperkiewicz — Zgierska 54, A. Rychter i S. Łoboda — 11 Listopada 86, M. Zundelewicz — Piotrkowska 25, S. Bojarski i W. Schatz Przejazd 19, Cz. Rytel — Kopernika 26, M. Lipiec — Piotrkowska 193, A. Kowalski i S-ka, Rzgowska 147.

Osobiste

W dniu wczorajszym powrócił z urlopu i objął urzędowanie prezes gminy wyznaniowej żydowskiej m. Łodzi poseł J. L. Mincberg.

Pełna tabela wygranych

7-go dnia ciągnienia IV-ej klasy 42 Loterii Państwowej

(TABELA NIEURZĘDOWA — BEZ GWARANCJI).

5.000 zł. — 146430.
25.000 zł. — 19382 124778.
10.000 zł. — 55698.
5.000 zł. — 11607 13796 30050 83054 84047 86225 93924 107309 121979.
2.000 zł. — 5704 27242 47420 56861 70898 79457 82558 83979 89293 105745 121268 131258 130532 138815 144557 143496.
1.000 zł. 8786 12738 17086 17333 24690 26070 32375 37957 57509 61669 63108 68611 83178 84231 98372 100890 102641 103454 104403 104999 117242 127507 138720 141183 147215 151120.

Wygrane po zł. 250.

177 78 322 34 46 69 454 551 753 76 840 52 956 1020 163 296 444 522 78 600 49 58 796 808 969 76 2205 494 542 76 685 753 73 826 61 3010 22 256 311 40 510 43 809 4184 93 222 20 304 45 72 87 427 82 970 5188 265 91 401 20 40 557 737 81 6058 130 214 431 633 47 80 3 868 7028 220 6 466 565 686 88 780 82 842 54 923 8039 150 82 9 223 47 81 332 55 68 493 636 43 719 22 9067 645 730 837

10094 176 203 566 608 39 77 90 869 72 89 948 11018 80 5 163 75 80 223 346 758 805 924 40 12216 71 323 656 58 75 731 63 883 979 13059 145 218 25 354 573 637 739 57 855 14041 3 143 205 9 421 551 662 778 814 62 971 15029 55 108 62 286 391 557 80 607 19 722 864 982 16013 141 90 442 707 824 17123 82 337 65 453 93 627 790 822 18018 83 97 116 63 93 239 617 38 802 16 904 86 19000 182 400 535 834 972

20005 263 473 84 548 642 58 913 21248 348 90 525 718 864 73 920 22043 114 367 422 42 618 34 767 857 24224 78 446 50 9 683 809 34 45 71 [illegible] 1493 83 595 667 921 8 30 26046 74 115 43 69 71 381 578 663 753 27022 78 151 79 84 208 31 56 364 401 63 764 930 28031 397 490 826 31 29055 127 200 539 741 74 841.

30049 68 100 472 102 731 801 6 984 31090 139 43 71 380 400 511 32061 440 543 625 48 51 724 33 99 855 919 21 33109 103 64 73 486 657 703 14 33 814 34172 80 292 5 360 92 455 526 33 634 816 38 35114 481 584 618 68 890 3 36147 269 469 501 5 8 616 43 44 70 748 850 904 37005 54 422 82 93 706 837 45 944 66 38013 39 135 89 517 94 632 88 801 41 79 947 39082 5 134 224 32 328 442 631 60 98 756

40043 95 236 479 510 57 623 96 742 80 975 41008 37 8 125 261 375 457 831 41 69 973 42014 198 264 80 98 311 709 612 710 922 48 55 43133 66 87 251 304 895 911 89 44330 489 709 63 826 78 902 18 45014 25 103 60 277 334 440 588 853 963 83 46038 378 741 83 932 47001 44 57 331 8 80 419 508 602 802 944 48079 195 229 436 52 511 655 861 49019 77 275 382 486 506 65 90 918 24 782 851

50022 95 144 216 31 330 476 511 629 52 51186 399 418 500 697 770 93 883 969 52091 94 304 35 435 46 763 53154 321 27 485 513 622 778 887 983 54032 120 223 84 448 547 629 78 730 55125 40 280 422 649 72 851 92 94 56097 243 92 331 464 679 57078 140 314 61 93 582 640 55 791 810 933 58 58121 43 370 410 508 615 742 93 840 59136 331 44 81 91 449 711 997

60082 164 251 98 502 16 34 49 54 928 61035 272 312 473 604 10 77 754 907 62066 234 602 71 990 63142 317 472 91 502 866 64051 72 479 746 63 819 952 78 65011 93 115 248 476 518 47 786 818 953 66144 353 73 80 757 808 67054 146 62 85 205 300 515 904 68039 56 144 324 613 756 83 925 69013 299 313 24 38 77 557 674 730.

70111 248 52 75 457 92 596 705 29 71128 920 72000 340 429 32 5 514 63 604 739 927 895 73005 96 120 208 10 28 95 414 530 40 58 630 944 56 74166 79 296 328 34 461 567 917 75026 245 422 532 8 646 63 811 73 978 75011 136 226 303 428 504 9 691 769 984 77065 342 434 876 939 54 60 3 78015 190 396 514 636 89 94 722 30 59 79104 41 390 776 842 50 950.

80169 239 71 81 301 472 88 95 506 671 844 932 81264 98 465 637 46 82011 141 231 51 347 93 499 573 796 811 931 5 83046 54 102 49 54 245 393 408 53 8 639 725 84023 75 110 251 347 96 460 573 743 857 81 7 85413 597 679 746 93 938 65 86230 47 97 388 498 557 676 8 714 928 84 87077 305 535 43 684 95 710 82 977 98 88224 419 29 565 96 725 37 54 816 960 76 89004 57 251 92 653 861 935.

90078 160 500 90 665 706 936 91027 35 203 62 708 891 6 92036 226 51 67 383 447 592 638 706 50 93058 160 242 497 514 87 640 54 85 739 58 65 89 94215 37 9 45 308 25 38 74 453 673 706 895 95010 14 38 420 545 80 791 838 946 96062 172 200 30 73 308 27 89 96 453 97 517 650 770 97027 347 435 88 652 707 55 876 98024 77 161 285 530 713 27 39 820 84 99115 297 305 6 18 419 67 651 822 38 85.

100076 187 268 374 427 81 501 16 681 101018 29 60 328 66 458 86 574 623 68 727 314 911 102062 270 303 459 507 64 946 103089 268 499 510 32 692 717 31 104240 98 524 629 87 705 31 959 105080 196 290 356 78 450 65 89 695 750 860 937 106040 70 140 98 243 64 583 84 856 107205 93 344 406 591 611 929 108184 531 677 839 46 109012 42 53 447 50 85 634 707.

111003 67 396 555 74 619 823 96 965 111183 284 323 6 32 65 91 536 64 607 778 96 941 112244 442 546 640 7 779 813 113025 33 514 22 5 30 680 738 72 866 990 114028 48 84 95 155 63 223 342 974 115317 19 21 577 82 739 807 19 116012 480 93 653 716 29 900 12 117070 135 359 434 58 638 45 958 118130 72 88 286 820 6 66 119038 53 72 102 7 21 49 251 394 533 618 735 858 82.

120268 414 522 677 803 980 121156 283 585 641 953 76 122650 123036 133 228 45 327 32 595 706 835 901 124112 86 215 61 486 817 991 125063 718 57 819 970 126187 277 379 590 3 793 832 935 7 90 127033 100 214 98 330 495 503 647 50 71 89 726 128270 426 561 76 627 702 848 93 129035 75 364 449 510 630 795 804 62.

130125 45 293 303 5 425 32 43 611 826 36 131046 254 317 549 672 705 12 38 796 132226 64 333 480 602 14 846 73 920 52 133088 414 903 79 134132 291 300 419 60 4 904 135038 159 303 423 66 612 793 98 835 136002 120 574 626 827 137057 172 207 13 540 643 6 743 63 138218 46 554 665 78 733 71 803 34 903 139203 339 92 716 824 93 916.

140204 345 75 91 461 538 83 637 76 718 24 41 141032 289 428 547 992 142089 317 458 558 613 794 930 57 143060 107 17 204 410 531 609 12 42 71 81 83 144062 331 67 91 415 563 856 70 989 1450000 70 86 376 400 53 93 526 651 96 705 870 146051 66 209 68 303 910 147021 58 74 387 610 754 8 78 851 2 940 148109 25 59 693 70 7 50 500 36 41 149365 486 743 98 899.

150015 103 263 828 83 93 917 151427 38 95 6666 97 791 882 956 152040 202 73 84 317 91 596 631 730 853 964 153374 483 517 42 708 61 839 939 154058 68 84 125 385 836 945 155107 97 463 73 552 608 731 860 156028 112 223 53 309 448 77 560 927 157175 537 76 619 76 4 833 64 158064 129 408 14 523 626 717 56 819 433 159041 294 335 683 71 814 959 97.

CIĄGNIENIE DRUGIE.

20,000 zł. — 117539.
25,000 zł. — 110998.
10,000 zł. — 14486 53824 107048 126079 146087.
5,000 zł. — 18483 22018 139134.
2,000 zł. — 8251 28904 33875 40163 44917 67213 74354 78968 79968 98257 113420 115280 127914 141340 154694.
1,000 zł. — 2271 1759 4577 8236 8605 13063 18798 20476 40210 47321 67285 80016 82847 86835 82847 88215 114135 117481 119987 126434 130888 134100 137068 138151 139621 141745 145672 153511 156536.

Wygrane po zł. 250.

680 788 1118 380 589 906 30 67 2051 172 91 275 361 717 3272 725 932 43 90 4186 520 753 98 542 924 34 5729 33 843 75 6007 418 710 54 879 7023 34 82 440 89 510 90 607 708 58 8007 138 376 457 975 81 9029 85 126 97 275 493 554 636 798.

10534 35 709 46 843 972 11034 387 515 619 959 12038 44 292 355 416 57 721 72 88 863 918 86 13374 86 496 654 816 20 64 14092 588 618 49 925 48 62 87 15106 12 512 745 74 905 93 16238 87 392 485 742 986 17166 324 432 708 30 64 808 90 18241 335 472 559 19028 30 109 378 96 507.

20038 166 247 369 402 735 846 21356 426 544 747 901 12 22182 659 706 49 23307 97 419 38 43 57 697 788 93 816 41 999 24080 231 510 895 993 25029 140 210 321 462 616 951 26344 45 76 555 89 882 27172 663 757 912 28033 356 499 994 29367 828 99 979.

30146 241 303 65 424 64 78 568 88 747 31097 294 575 634 67 32093 118 233 525 74 33167 96 269 851 54 34493 559 655 941 35217 310 83 616 704 883 915 36007 84 246 452 91 768 897 37092 108 646 939 38080 455 676 83 813 49 39023 482 97 778 891 953.

40035 163 233 88 426 778 41167 283 553 42001 41 220 29 43080 370 414 60 644 814 44105 455 645 855 980 45955 46011 67 192 309 66 480 525 845 47452 53 535 48 670 86 48031 300 669 49022 52 130 237 87 524.

50173 328 616 77 51148 359 524 854 996 52307 53031 447 670 991 54198 635 58 893 926 81 55027 161 96 255 509 744 89 56025 84 107 223 75 346 60 413 59 656 705 844 901 45 49 57202 58372 710 77 829 953 59218 335 86 460 527 619 46 714 96 984

60080 335 741 831 80 61142 415 603 946 78 62188 377 426 34 94 793 63039 236 481 684 937 64259 327 485 558 65801 953 56 66045 166 75 409 640 726 819 67180 582 68086 110 658 69049 163 322 707 836 972.

70083 209 314 869 87 89 71011 70 216 386 885 72096 490 780 73006 145 216 500 905 74186 392 691 895 907 84 75535 961 76186 220 324 420 816 57 77108 78022 181 390 468 614 840 79028 368 643 44 46.

80108 453 61 588 644 56 974 86 88 81002 249 91 600 728 82020 58 368 452 512 29 42 98 705 947 83195 247 573 616 893 84059 180 309 22 484 606 771 964 85160 250 328 560 626 76 744 853 936 58 86059 154 368 665 868 87136 214 325 55 44 723 800 88470 590 847 980 89105 17 277 85 476

90260 72 77 420 528 653 743 874 991 91177 271 98 92038 87 168 799 906 13 82 93030 132 557 695 764 818 978 94402 549 666 788 95190 357 646 96190 254 338 90 720 34 839 97093 220 73 394 490 505 659 820 98119 36 38 255 484 600 64 99003 4 126 321 78

100012 385 412 47 837 101533 674 878 102087 990 103227 630 84 837 993 104026 279 316 534 42 869 105432 790 106006 17 293 107457 69 964 108058 137 64 513 35 946 109086 432 672 717 966 70

110[illegible] 375 731 967 111389 112138 475 113283 324 683 964 114083 347 501 605 34 713 6 986 115142 722 978 116898 117033 150 427 663 89 118200 793 899 928 119[illegible] [illegible] 91 597

120022 225 449 585 736 121094 185 370 630 122101 236 493 516 989 123093 355 430 592 125687 126044 815 127079 240 509 52 621 128580 129039 58 76 177 361 662.

130044 600 820 25 60 131105 226 318 30 132130 26 270 348 526 28 700 815 133148 246 92 302 16 47 134110 331 404 46 530 135201 581 634 876 915 136070 87 154 221 22 748 899 965 137044 245 58 432 38 511 54 674 840 924 138265 83 391 652 916 139024 30 60 138 353 540 760 812

140009 65 189 95 917 90 415 78 615 142008 108 370 421 533 97 677 952 143279 781 144100 47 48 220 99 339 59 145015 158 213 303 81 809 64 67 146028 686 706 15 845 147102 9 304 98 524 688 726 148145 225 328 876 961 149118 397 643 967

150012 307 442 94 544 658 68 874 954 151126 423 33 502 97 851 998 152448 153240 76 577 679 740 65 154104 69 318 75 443 48 69 614 733 86 814 155132 237 319 30 531 62 648 837 61 95 156310 525 157075 567 917 158115 76 412 504 96 631 97 753 847 159236 80 90 797 906.

CIĄGNIENIE TRZECIE.

Wygrane po zł. 250.

122 457 583 781 801 1116 293 381 571 642 819 42 2230 387 91 730 820 39 3513 738 912 4316 18 51 405 55 604 6 762 94 976 5130 530 718 6236 83 91 853 7009 352 88 469 694 97 8236 57 432 9319 25 84 418 86 870 89.

10387 461 699 847 971 11142 89 458 577 603 52 823 12231 58 406 542 618 805 13055 187 469 761 904 14 19 14105 31 435 522 680 15086 96 211 655 772 805 978 16262 410 525 61 830 83 17087 349 90 643 903 18293 326 583 614 91 19112 268 330 510 632 862 87 917 58

20492 644 21388 553 57 670 850 87 957 22194 405 902 77 23105 8 86 92 281 320 78 510 707 842 24187 250 310 16 721 25265 73 81 699 26161 76 504 808 65 916 27210 319 48 91 405 786 28230 842 29087 140 563 613 710 942 46 94

30448 669 31247 313 54 427 535 620 32146 283 321 473 82 657 73 33062 129 412 581 34347 681 715 35073 361 766 71 994 36235 353 537 928 37060 419 38274 440 576 835 938 39509 648 855

40387 404 733 952 87 41203 623 42022 33 85 43111 207 76 301 412 38 61 44018 142 274 345 404 561 656 823 45436 872 46336 63 499 544 704 950 47423 515 55 48002 11 22 182 259 9073 238 664 955.

50060 540 775 845 51090 829 71 52077 78 103 17 534 605 18 814 81 53360 442 737 54014 275 420 86 659 55033 72 180 329 502 80 659 730 824 981 56259 542 601 745 57020 580 98 668 827 58025 553 954 76 59083 99 185 802.

60158 303 434 556 99 698 855 62 958 62061 161 70 78 297 323 63036 711 64019 138 659 897 65471 66382 407 541 686 764 67013 47 727 815 53 91 68235 315 410 50 682 708 69185 365 537 646 743.

70020 58 78 318 42 470 766 71215 365 443 714 92 899 72052 67 188 485 623 30 73121 528 755 74326 631 764 803 75049 314 621 76470 93 545 612 853 77526 620 725 859 78199 263 343 658 747 91 79155 520 703 903 .

80199 264 618 738 81173 552 750 817 82142 274 389 91 984 84118 40 449 95 775 85121 86393 485 504 25 720 867 87045 287 556 604 868 88105 76 397 409 522 98 606 93 94 726 942 45 89299 399 510 78.

90041 191 258 394 824 91154 254 92070 684 725 804 926 93104 79 698 823 957 94004 91 218 393 95040 45 277 426 832 937 96058 137 43 253 368 782 506 97023 38 316 517 93 705 97 911 75 98146 279 303 528 93 606 96 866 913 99154 440 618 735 905.

100721 101016 718 90 916 62 88 102642 995 205 60 718 103572 81 638 97 801 104197 306 44 849 920 105335 46 517 36 106263 419 603 965 66 107084 108829 901 91 109293 693 949 68 71 110261 558 998 111114 23 268 592 991 112364 526 696 769 113055 360 504 603 38 784 878 114055 135 333 403 115210 306 944 51 116067 246 90 469 626 39 70 117029 298 411 53 657 813 118110 276 446 119236 97 429 85 536 789.

120136 281 416 121017 64 612 915 86 122120 380 123046 486 124384 96 438 43 58 972 125374 410 726 969 126552 672 830 127599 128275 95 344 466 559 633 129596 787.

130354 461 565 131165 351 794 892 132094 996 865 919 133301 691 134032 160 641 901 3 135920 136693 866 934 137618 747 75 932 138225 688 848 139408 49 782 882 91

140020 378 141180 216 302 599 620 879 142280 364 492 143003 74 358 808 144306 479 598 884 145205 330 67 425 627 30 823 49 991 146093 171 218 81 306 22 710 13 878 921 147104 12 321 44 849 148071 244 55 318 67 642 732 909 12 59 149007 317 488.

150030 562 678 714 151640 79 986 152223 91 666 745 810 153013 191 426 757 154004 6 154 82 366 77 761 155099 395 405 62 500 604 732 984 156267 384 157356 85 158048 73 425 723 159972.

Poradnia eugeniczna w Gdyni

Gdynia, wrzesień 1938.

Poczekalnia. Siedzą w niej przeważnie młodzi ludzie, mężczyźni i kobiety.

— Ciekawam, co lekarz powie — szepce w stronę swego sąsiada drobna blondynka. — Och, żeby się już można prędzej dostać do niego.

Mężczyźni siedzą spokojniej. Wszyscy kandydaci do stanu małżeńskiego. Teraz oczekują na przyjęcie przez lekarza Poradni Eugenicznej.

Nagle za drzwiami rozlega się płacz.

„Rozwiane nadzieje" — myślę.

Po chwili dostaję się do gabinetu. Lekarz ma twarz skupioną. Wyłuszczam mu cel wizyty.

— Więc proszę siadać i słuchać — mówi. — Śmiertelność dzieci w Polsce jest duża. Wiele zaś przychodzi na świat, będąc z góry skazana na śmierć po krótkim okresie bytowania. Są to przede wszystkim dzieci rodziców zarażonych kiłą i gruźlicą. Aby więc położyć kres temu stanowi rzeczy Tow. Eugeniczne bada kandydatów do stanu małżeńskiego, odradzając chorym wstępowania w związki małżeńskie do czasu wyzdrowienia. W ubiegłym roku na 1229 zbadanych osób stwierdzono 33 wypadki kiły. Nie mówię już o innych chorobach wenerycznych i gruźlicy, która na równi z kiłą stanowi największą klęskę społeczną. Dlatego wypowiedzieliśmy im nieubłaganą wojnę.

Wszystkich chorych, a nawet tylko podejrzanych, kieruje się natychmiast do odpowiednich przychodni, które przeważnie należą do Ubezpieczalni Społecznej. A pacjentów jest coraz więcej. Bo do Gdyni ustawicznie napływa nowy element. Do dnia dzisiejszego zbadano już tyle osób ile odwiedziło nas prawie w ciągu całego roku ubiegłego. Spodziewam się więc, że zamknie się rok bieżący liczbą około 2500 zbadanych. Z tej rzeszy wynajdzie się znów szereg nieszczęśliwców, nie zdających sobie niekiedy sprawy, że organizm ich jest zaatakowany przez groźne bakcyle, dążące do ich zagłady. Ale właściwie nietylko ich! Bo co za pożytek ma społeczeństwo i państwo z dziecka gruźlików lub syfilityków?

Poradnia Eugeniczna odradza stanowczo zawierania małżeństw ludziom chorym, do czasu ich wyzdrowienia, gdyż leży to zarówno w interesie przyszłych rodziców, jak i społeczeństwa całego. Bo nie dlatego przecież otrzymujemy pomoc finansową od Komisariatu Rządu i Ubezpieczalni Społecznej, która specjalnie dba o zdrowie ludności, aby źle radzić. A chwilowo rozwiane nadzieje niektórych ludzi na zawarcie związku małżeńskiego — kończy lekarz — stanowi wskazany krok ku ich własnemu dobru i dobru całego społeczeństwa.

St. S.

Włoska akcja przeciw Żydom i... kobietom

Rzymscy naśladowcy Streichera.—Masowe wydalanie kobiet z posad.— Nie wolno podawać ręki, ani używać obcego języka

Rzym, w połowie września.

Nie sposób dziś mówić o Rzymie, by przede wszystkim na usta nie cisnęło się nazwisko **Telesio Interlandi.** Nazwisko, to tak mocno przypominające poprostu niemiecki wyraz „Hinterland“ — nosi człowiek, którego Niemcy mogą istotnie uważać za swój najpewniejszy moralny „hinterland“ we Włoszech, bowiem łączy go z Niemcami nie tyle wzajemna sympatia, ile **wspólna nienawiść.**

Signor Interlandi był bowiem i jest nadal **najgorliwszym zwolennikiem antysemityzmu w stylu hitlerowskim i dziś signor Interlandi ogląda się w glorii tryumfatora.**

Jeszcze przed powstaniem „osi“, był Interlandi jednym **z bardzo nielicznych przyjaciół Niemiec we Włoszech.** Jako redaktor naczelny dziennika „Tevere“ zaraz po zawarciu przyjaźni z Niemcami począł w swym piśmie publikować **codziennie artykuł antysemicki.** Dodać trzeba, że jego **wrogiem nr. 2 była Francja.** Jak widać, i pod tym względem harmonizowały uczucia tego człowieka z uczuciami niemieckimi.

Artykułów tych nikt nie traktował na serio. Dopiero, gdy 14 lipca ogłoszony został rasistowski „manifest“ profesorów włoskich — okazało się, że artykuły pana Interlandiego miały za sobą bardzo mocny **„hinterland“ wpływów niemieckich,** wpływów, które ostatecznie wzięły górę nad wiedzą i rozsądkiem.

Ten specjalista od antysemityzmu, a więc dziś człowiek bardzo na górze we Włoszech, ma jeszcze jedną zasługę. Jest on nietylko wynalazcą antysemityzmu w tym kraju, ale i **twórcą sloganu na rzecz Mussoliniego. „Mussolini ma zawsze rację“** — to zdanie lansował w swym piśmie Interlandi jako pierwsze przykazanie faszysty i od tego sloganu rozpoczął się pochód w zwyż tego dawniej redaktora zaledwie małego pisma humorystycznego — „Travaso“.

Dodać trzeba, że ideałem tego człowieka jest **osławiony Streicker** — wydawca „Sturmera“ i że dziś, po wkroczeniu oficjalnego rasizmu do Włoch, jest Telesio Interlandi tym we Włoszech, czym Juliusz Streicher w Niemczech.

Konkurentem najpoważniejszym na tym polu, człowiekiem, który usiłuje wydrzeć Interlandiemu monopol antysemityzmu we Włoszech — jest **Roberto Farinacci,** znów dziennikarz i redaktor naczelny małego dziennika **„Regime Fascista“,** wychodzącego w Cremonie. Członek Wielkiej Rady faszystowskiej — wywodzi Farinacci, że **był antysemitą wcześniej niż Interlandi,** bo już od chwili marszu na Rzym. Pan ten zapowiada szereg drakońskich wręcz ustaw antyżydowskich.

W dniu 1 października obradować będzie wielka rada faszystowska pono niemal wyłącznie w sprawach żydowskich. W tych warunkach wydają się przepowiednie Farinacciego bardzo prawdopodobne.

★

Nie tylko włoscy Żydzi, ale i **włoskie... kobiety** przeżywają dziś ciężkie chwile. Znów za przykładem mistrza z Trzeciej Rzeszy rada ministrów położyła ostatnio jeszcze mocniejszy, niż dawniej **nacisk na sprawy demograficzne.** Urzędnik państwowy nie ma prawa pozostawać w celibacie po przekroczeniu 26 roku życia. (Wielu jest mężczyzn, którzy wiążą z małżeństwem miłość. Ci ludzie mają tedy **ustawowo nakazane zakochać się najpóźniej do lat 27...).** Wobec urzędników prywatnych termin ten został przesunięty o lat 4.

Dlaczego, skoro Duce zmusza Włochów do żeniaczki, miałyby Włoszki przeżywać ciężkie chwile?

Odpowiedź jest prosta. Bowiem wzamian za dostarczenie im mężów, **pozbawia je Mussolini pracy.** Nowy dekret **ogranicza do 10 proc. normę personelu kobiecego we wszystkich biurach i zakładach** — prócz niektórych przedsiębiorstw specjalnego typu i prócz zawodów kobiecych, jak wychowanie niemowląt, szkolnictwo niższe, pielęgniarstwo, modniarstwo itd....

Szczególnie w Mediolanie nowy dekret wytworzył sytuację wręcz katastrofalną. **Pracę traci się zaraz, z dnia na dzień, a mąż jest jeszcze daleko...** Kto zresztą z a r ę c z y, że się jakiś młody człowiek już jutro... z a r ę c z y? A tymczasem w Mediolanie, wielkim ośrodku przemysłu metalowego, jest **35 proc. kobiet w biurach, 43 proc. w laboratoriach chemicznych, 26 w fabrykach metalowych i 57 proc. w przemyśle konfekcyjnym.** Zniwelowanie tych cyfr do 10 proc. — to przecież prawdziwa katastrofa dla wielu rodzin i dla wielu samotnych młodych, lub starszych kobiet.

Toteż w biurach włoskich — w całym kraju — **wre obecnie jak w ulu.** Która z koleżanek odejdzie, a która zostanie?... Jedna drugą stara się wyprzedzić w zabieganiu utrzymania pracy. **Intrygi, plotki, a przede wszystkim wyzyskiwanie przez mężczyzn stosunku zależności wobec podwładnych kobiet te sprawy są teraz na porządku dziennym.**

★

„Styl faszystowski musi zwyciężyć!“ — oto dziś jeden z najpopularniejszych sloganów. Ten okrzyk jest jednak komentowany we Włoszech w sposób właściwy reżimowi totalitarnemu: nie tyle oznacza on, że wszystko co włoskie — to piękne, ale jeszcze mocniej twierdzi, że **wszystko — co nie włoskie — to wręcz odrażające.**

Doszło do tego, że **uścisk dłoni zaczyna być uważany za coś brzydkiego.** Pozdrowienie rzymskie — wyciągnięta dłoń — oto sposób powitania godny faszystów. Należy się w ten sposób witać wszędzie, przy każdej okazji, zarzucając zupełnie uścisk dłoni — przeżytek **„zgniłej demokracji“.**

Niedługo na scenie nawet, nawet w sztukach z przed okresu faszystowskiego będą się musieli bohaterzy witać podniesieniem ramienia.

Kasuje się obecnie zwrot per „Lei“ — w trzeciej kurtuazyjnej osobie. Włosi będą do siebie mówić per „oi“. Należy się tej samej reformy spodziewać i w Niemczech, gdzie „Sie“ zostanie zamieniony na „ihr“...

Dalej sprawa używania języków obcych: **nie wolno, by język obcy pojawił sie na żadnych pudełkach, blaszankach itd..** Nawet tradycyjne sardynki i likiery będą teraz opiewane tylko po włosku. Nie wolno artystom z musichallów nadawać sobie tak przez nich ulubionych pseudonimów angielskich. Koniec różnych **„Blue Jass'ów“, „King's Band'ow, „Jolly Sisters“ itd.** — wszystko musi nosić **nazwy włoskie, czysto włoskie.**

Wreszcie jeszcze jedna nowość: od 28 października otrzymają mundury wszyscy urzędnicy państwowi.

Włochy... germanizują się w tempie gwałtownym. (g)

Afera „amerykańskiego adwokata“

który szukał w Polsce spadkobierców. — „Zmarły milioner“ cieszy się najlepszym zdrowiem

Warszawa, 13 września

W lipcu rb. zjawił się w Warszawie Sam W. Black z Nowego Jorku, który przedstawił się jako adwokat amerykański, przybyły do Polski w celu odszukania spadkobierców zmarłego w USA bogatego przemysłowca, Henry Szwarcmana.

Black opowiadał, że Szwarcman umarł jako kawaler, a że ma w Polsce rodziców i trzy siostry, przeto za pewnym wynagrodzeniem gotów jest pomóc im w wejściu w posiadanie olbrzymiego spadku.

Adwokat porozumiał się z siostrami Szwarcmana, które opowiedziały mu, że istotnie miały w Ameryce brata, z którym od czasów wojny straciły wszelki kontakt. Ucieszyły się oczywiście na wieść **o odziedziczeniu pokaźnej fortuny.**

Przybysz z Nowego Jorku zażądał, aby mu przed rozpoczęceim kroków, związanych z wyegzekwowaniem spadku, zapewniono tytułem jego wynagrodzenia 15 proc. wartości spadku. Ponadto — co najważniejsze — domagał się, aby mu wpłacono narazie znaczniejszą sumę na koszty.

Siostry Szwarcmana gotowe były uczynić zadość temu żądaniu i nawet wniosły podanie **do komisji dewizowej o zezwolenie na wywóz pewnej kwoty, gdy bomba pękła.**

Po wieloletniej przerwie odezwał się do jednej z sióstr, p. Imbryczkowej, brat jej z Ameryki, który napisał, że bardzo mu się źle powodzi i prosił **ażeby siostry mu pomogły.**

W związku z tym listem od „zmarłego bogacza“ wydało się oszustwo domniemanego adwokata, którym okazał się obywatel polski, Samuel Blakman z Białegostoku

Ponieważ Blakman ma na sumieniu szereg rozmaitych afer, osadzono go w areszcie.

Zbrodniarz deprawował dziecko

Sąd skazał Nowickiego na 3 lata więzienia

W dniu 23 sierpnia przed sądem okręgowym odpowiadał za **zabójstwo żony** i skazany został za tę zbrodnię na **12 lat więzienia 33-letni Jan Nowicki.**

Nowicki, za to, że żona wylała resztę wódki, jaka pozostała na stole — **zmasakrował ją uderzeniami laski, powodując złamanie rąk, palców i wreszcie wylew krwi do mózgu.** Morderca katował swą ofiarę w ciągu nocy z przerwami, aż wreszcie nad ranem **wyszedł z domu z synkiem, pozostawiając już trupa matki i żony.**

Wczoraj, sprowadzony z więzienia, gdzie czeka na rozprawę apelacyjną — odpowiadał ten straszny zbrodniarz za inne przestępstwo, również świadczące o jego bestialstwie i zwyrodnieniu.

Oto w toku dochodzenia o morderstwo wyszło na jaw, że **Nowicki dopuszczał się czynów nierządnych w stosunku do swej zaledwie 12 lat liczącej szwagierki Zofii F.**

Sprawa ta toczyła się przy drzwiach zamkniętych.

Przewodniczył sędzia Niklewski.

Podsądny wprawdzie do winy się nie przyznał — jednak przewód sądowy potwierdził zarzuty aktu oskarżenia i **Nowicki skazany został ponownie — tym razem na trzy lata więzienia.** (l).

3 nieszczęśliwe wypadki przy pracy

zanotowało w dniu wczorajszym pogotowie ratunkowe

W zakładach **Widzewskiej Manufaktury Sp. Akc. w budynku przy ul. Rokicińskiej 81,** wydarzył się wczoraj ciężki wypadek przy pracy.

34-letni Piotr Wierzbicki, robotnik, zamieszkały przy ul. Wilanowskiej 18, usiłował zdjąć pas transmisyjny z koła. Z nieustalonych narazie przyczyn palce lewej dłoni zaczepił Wierzbicki o szwy pasa i nim zdołał palce ze szwów wywikłać, pas schwycił nieszczęśliwego. Całe ramię do barka zostało przez pas wyrwane, po czym — rzucony z wielką siłą o ścianę — doznać Wierzbicki ciężkich obrażeń czaszki i piersi.

Gdy przybył lekarz pogotowia był już nieszczęśliwy w agonii. W stanie nie rokującym nadziei został denat przewieziony do szpitala.

• • •

Drugi wypadek, tylko dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności mniej tragiczny, miał miejsce **w Rudzkiej Przędzalni Bawełny w Rudzie Pabianickiej** przy ul. Piłsudskiego 35.

Stanisław Jakubowski, 36-letni robotnik, zajęty był naprawianiem maszyny. Gdy pracował pod nią — runęło nań nagle obluźnione z wału **koło pasowe.** Jakubowski jakoś, na szczęście, odchylił się nieco i koło padło tuż obok niego. Tym nie mniej, potrącony przez spadający wielki ciężar, robotnik upadł i ciężko pokaleczył się trzymanym narzędziem a koło, potoczywszy się, zmiażdżyło mu stopę.

W stanie ciężkim został i ten poszkodowany przewieziony do szpitala.

• • •

Do tej serii nieszczęśliwych wypadków dodać jeszcze należy ten, w którym **w zakładach scheiblerowskich,** w dniu onegdajszym wieczorem, **wpadł do szybu windy robotnik Lewandowski.** Nieszczęśliwy runął z wysokości i zabił się.

15 razy karany

Michalak będzie umieszczony w Koronowie

Józef Michalak, notoryczny złodziej, **już karany piętnaście razy,** grasował przez długi czas w Radogoszczu. Ostatnio uchodziły mu kradzieże bezkarnie, gdyż groził poszkodowanym, gdyby złożyli meldunek — krwawą rozprawą. Były to zatem już raczej rozboje niż kradzieże.

W dniu 5 czerwca Michalak włamał się do mieszkania Rudolfa Brykierta, gdy jednak wychodził z łupem został przez Brykierta spostrzeżony i w pościgu — ujęty.

Wczoraj sąd grodzki **skazał złodzieja na 4 lata więzienia, a jako niepoprawnego postanowił po odbyciu kary umieścić w zakładzie w Koronowie.** (l)

Chwalisz obce kraje— a czy znasz swój?

W walce o lepsze warunki pracy

Żądania pracownikow teatralnych. — O podwyżkę płac pracowników samorządowych.—Zatargi i konferencje

Pracownicy teatrów miejskich w Łodzi wystąpili do dyrekcji z żądaniem dodatkowego wynagrodzenia za pracę w niedzielę i święta. Wskazują oni na to, że w Polsce obowiązuje wypoczynek niedzielny, z chwilą więc gdy dyrekcja zmusza ich do pracy przez 7 dni w tygodniu, z uwagi na specyficzny charakter ich zatrudnienia, **powinna pracę świąteczną specjalnie honorować.**

W sprawie tej odbędzie sie dziś **konferencja w inspekcji pracy.**

* * *

Jutro odbyć się ma ponowna **konferencja międzyzwiązkowa pracowników samorządowych** w sprawie podwyżki o 5 proc. płac pracowników miejskich kontraktowych oraz pracowników przedsiębiorstw miejskich. Jak wiadomo, gdy zarząd miejski przyznał pracownikom etatowym 5-procentową podwyżkę dodatku komunalnego, wyłączył on pracowników kontraktowych i pracowników przedsiębiorstw, wychodząc z założenia, że **nie otrzymują oni wogóle dodatku, a pobory mają zryczałtowane.**

O ile zarząd miejski w dalszym ciągu stać będzie na tym stanowisku, delegacja komisji międzyzwiazkowej **uda się do urzędu wojewódzkiego.**

* * *

Związek pracowników piekarskich zwrócił się ze skargą do inspektoratu pracy, wskazując **na stałe zjawisko nieprzestrzegania ustawy o wypoczynku niedzielnym w zakładach piekarskich.** Po za tym podkreślił on, że pracownicy zmuszani są do pracy w nocy z soboty na niedzielę i z niedzieli na poniedziałek.

Ponieważ z identyczną skargą wystąpił **związek pracowników fryzjerskich,** wskazując na zmuszanie pracowników do pracy w niedziele i święta — inspektorat pracy zarządził **systematyczne kontrole w zakładach piekarskich i fryzjerskich.**

* * *

Związek zawodowy woźniców wystąpił **do inspektoratu pracy ze skargą na nieprzestrzeganie układu zbiorowego zwłaszcza w tym punkcie, który przewiduje obowiązek dostarczania przez pracodawców ciepłej odzieży woźnicom w dni deszczowe i chłodne.** W sprawie tej odbędzie się w bieżącym tygodniu konferencja.

* * *

Związek zawodowy pracowników blacharskich wystąpił z akcją o zawarcie układu zbiorowego, normującego warunki pracy i płac pracowników. Inspektorat pracy zwołał konferencje na dzień 16 b. m. (i)

Nasz reporter zanotował:

W mieszkaniu własnym przy ulicy Lewej 34 usiłowała pozbawić się życia i zażyła sublimatu 25-letnia Marianna Kwiatkowska. Lekarz pogotowia umieścił desperatkę w szpitalu, orzekając stan silnego osłabienia.

★

W klatce schodowej domu przy ulicy Zgierskiej Nr. 7 zażyła sublimatu Anna Muszyńska, bezdomna. Lekarz pogotowia skierował desperatkę do szpitala.

★

Przed domem Nr. 14 na ulicy Siennej zemdlał z głodu i wycieńczenia 67-letni Zenon Majranc, zamieszkały przy ul. Orla Nr. 17.

Do staruszka wezwano pogotowie ratunkowe miejskie, lekarz którego po udzieleniu pomocy przewiózł go do domu w stanie osłabionym.

★

W czasie bójki z sąsiadkami została pobita w korytarzu domu przy ulicy Kowalskiej Nr. 22 lokatorka tegoż domu 43-letnia Regina Bryszewska, odnosząc rany tłuczone głowy i twarzy, oraz wybicie kilku zębów.

Ranną opatrzył wezwany lekarz pogotowia.

★

Na ulicy Staszica Nr. 24 Stanisław Głażek, bez stałego miejsca zamieszkania, skradł rower, pozostawiony chwilowo bez dozoru przez Juliana Trączewskiego i zamierzał na skradzionym rowerze ulotnić się.

Kradzież spostrzeżono i wszczęto pościg, przy czym Głażek poślizgnąwszy się na jezdni, upadł i został schwytany.

Niefortunnego złodzieja przekazano władzom sądowym.

★

W poczekalni Stow Ochrony Kobiet przy ulicy Cegielnianej Nr. 21 nieznana kobieta porzuciła dwoje dzieci w wieku 6 miesięcy i 5 lat.

Dzieci przesłano do przytułku.

★

Sala Gedrowska (Żeromskiego 7) zameldowała, że służąca jej Zofia Sobieraj okradła ją i zbiegła.

W halach targowych przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 317, na szkodę, Bronisława Kurczewskiego, Zygmunt Pilecki (Krasińskiego 9) skradł dwa kosze śliwek, wartości 110 zł.

Wielkie powodzenie D.W.R.

Polskie Radio urządza podobne wystawy w szeregu miast Polski

Przez trzy tygodnie cała Warszawa żyła **pod znakiem Dorocznej Wystawy Radiowej.** W cichej zazwyczaj uliczce wiodącej do gmachu Polskiej YMCA, gromadziły się tłumy publiczności, czekając w kolejce na przedostanie się do gmachu wystawy. Szczególnie w niedzielę tłumy publiczności zwiedzającej wystawę były tak wielkie, że z trudnością dawało się utrzymać porządek. Przeciętnie zwiedzało wystawę dziennie, w dnie powszednie, po 4 tysiące osób, w niedziele liczba zwiedzających podwajała się. Wśród zwiedzających znajdowali się przedstawiciele wszystkich warstw społecznych, gdyż radio w równym stopniu wszystkich interesuje.

Zarówno głosy publiczności zwiedzającej wystawę, jak i głosy prasy, stwierdzają jednomyślnie, że Doroczna Wystawa Radiowa była imprezą, która w całej pełni zasługiwała na to powodzenie, z jakim spotkała się wśród mieszkańców stolicy.

Podkreślić należy, że **Doroczna Wystawa Radiowa była nie tylko rewią eksponatów przemysłu, zresztą eksponatów nie martwych jak na innych wystawach przemysłowych, ale drgających życiem setek stacyj radiowych odbiorników, które każdemu zwiedzającemu umożliwiały słuchanie dowolnej audycji radiowej.** Ponadto wystawa dawała publiczności cały szereg atrakcyjnych imprez, w specjalnym studio radiowym, gdzie staraniem Polskiego Radia zorganizowane były kilkunastogodzinne audycje radiowe z udziałem asów programu Polskiego Radia. Szczególnie ta część wystawy była magnesem ściągającym nieprzeliczone tłumy radiosłuchaczy, chcących na własne oczy zobaczyć tych wszystkich, których stale słyszą w głośnikach. Poza audycjami radiowymi nadawano w studio bezpłatnie interesujące filmy rozrywkowe i naukowe.

Radiofonia polska, dążąc do zacieśnienia węzłów ze swymi słuchaczami, organizuje tego rodzaju wystawy w całym szeregu miast Polski.

Szczególne znaczenie mają wystawy dla młodzieży szkolnej, która więcej interesuje się kulisami współczesnej techniki, niż starsi. Młodzież szkolna, współczesna, ma umysł bardziej wyspecjalizowany w kierunku nowinek technicznych: chętnie chłonie wszystko, co niesie współczesny postęp, szczególnie w takich dziedzinach jak radio, gdzie zainteresowanie teoretyczne może iść równolegle z praktyką, zwłaszcza w dziedzinie budowy aparatów radiowych.

Wystawa radiowa w Warszawie spełniła dobrze swe zadanie. Należy sądzić, że w następnym roku wystawa będzie jeszcze bogatsza, jeszcze bardziej atrakcyjna i cieszyć się będzie jeszcze większą popularnością.

„Król" paserów łódzkich

skazany na 2 lata więzienia i 1000 zł. grzywny

Eliasz Kon — „król" łódzkich paserów — odpowiadał wczoraj przed sądem grodzkim, wywołując swym pojawieniem się na ławie oskarżonych wielkie poruszenie śród swych bardzo licznych, przybyłych na sprawę stałych klientów.

7 marca skradziono handlarzowi futrami Zajtmanowi towaru na około 2000 zł. Poszkodowany złożył meldunek w policji.

Po kradzieży wpłynęło do Zajtmana pismo, by — jeśli pragnie odzyskać futra — **cofnął meldunek.** Po 2-ch dniach zaś przybył „sam" Eliasz Kon we własnej osobie i **żądał wycofania meldunku i 300 złotych — a futra zwróci.**

Obawiając się, że będzie pociągnięty do odpowiedzialności za wprowadzenie policji w błąd — Zajtman o wszystkim doniósł i w tych okolicznościach został Kon zatrzymany.

Sąd grodzki skazał go na 2 lata więzienia i 1000 zł. grzywny. (l)

Siekierą uderzył majstra w głowę

Sąd skazał Brzezińskiego na 5 lat więzienia

Jan Brzeziński, robotnik, pracował pod kierownictwem Romana Henisa — majstra fabrycznego. Brzeziński upijał się, awanturował i nie pozwalał sobie zwracać uwagi. Wreszcie Brzeziński pobił majstra. Sprawa o pobicie znalazła się przed sądem grodzkim, robotnik został skazany na miesiąc aresztu, a z fabryki, w której pracował i gdzie się tak karygodnie zachowywał — został wydalony.

Brzeziński pałał zemstą do Henisa i **w dniu 4 czerwca przybył pod jego dom przy ul. Tarnowskiej, by się z nim rozmówić.** Dla dodania sobie animuszu **wypił ćwiartkę wódki.**

Henis pracował akurat nad naprawianiem płotu. Tuż obok leżała siekiera.

Brzeziński porwał siekierę i zadał nią swemu majstrowi dwa ciosy w głowę. Schował ją potem pod marynarkę i zbiegł, a został ujęty dopiero nazajutrz.

Ranny po dłuższej kuracji wyszedł ze szpitala.

Wczoraj 36-letni Brzeziński odpowiadał przed sądem okręgowym.

Oskarżony twierdził, że **chciał tylko „postraszyć" Henisa** i że zamiaru zabójstwa nie miał. Gdy ujrzał siekierę, zrobił z niej użytek, bo **„się sama prosiła żeby ją wziąć do ręki".**

Sąd uznał usiłowanie zabójstwa za dowiedzione i **skazał Brzezińskiego na pięć lat więzienia.** (l)

TEATR — MUZYKA — SZTUKA

TEATR POLSKI

(Cegielniana 27)

Dziś, w środę, o godz. 8.30 wiecz. po raz ostatni „Aszantka" Wł. Perzyńskiego.

TEATR POPULARNY

Dziś o godz. 8.15 wiecz. „Dama od Maksyma".

ZE SZKOŁY SZTUK PIĘKNYCH IM. NORWIDA

Dnia 5-go września r. b. rozpoczęły się wykłady na wszystkich kursach:

W programie następujące działy: rysunek, malarstwo, grafika, kurs wzorów druku tkackiego, kurs tkactwa artystycznego, historia sztuki, perspektywa, anatomia.

W szkole wykładają najlepsze siły pedagogiczne. Zapisy jeszcze przyjmuje kancelaria (ul. Piotrkowska 84) w godzinach wykładowych.

RADIO

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSGIEGO RADIA.

ŚRODA, dnia 14-go września 1938 r.

6.15—6.20: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.20—6.45: Muzyka (płyty). 6.45—7.00: Gimnastyka. 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka poranna w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Lwowskiej pod dyr. Tadeusza Seredyńskiego (ze Lwowa). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.00: Przerwa. 11.00—11.25 Audycja dla szkółł: „Czerwone jabłuszka"—słuchowisko Czesławy Rączaszkowej (z Łodzi). 11.25—11.57: 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—13.45: Przerwa. 13.45—14.15: Utwory C. Debussy'ego (płyty). 14.15—14.20: Łódzkie wiadomości giełdowe. 14.20—15.15: Muzyka obiadowa (płyty). 15.15—15.45: Audycja dla dzieci: — 1) Opowiadanie Zofii Baumowej p. t. „Zagonki"; 2) Muzyka (płyty). 15.45—16.00: Wiadomości gospodarcze. 16.00—16.45: Walce, intermezza i serenady w wykonaniu zespołu salonowego pod dyr. Stefania Rachonia. 16.45—17.00: „Okręty podwodne w wojnie na morzu" — odczyt wygł. kpt. mar. Olgierd Żukowski.

17.00—17.50: Podwieczorek przy głośniku. Wykonawcy: Orkiestra ludowa pod dyr. Suchockiego, orkiestra taneczna Luttera, Hanna Brzezińska (piosenki), chór Orlanda, Harry Roy — jazz fortep. (płyty).

17.50—17.55: O wszystkim po troszku

17.55—18.00: Odczytanie programu.

18.00—18.10: Ogród w Łańcucie — pogadanka — wygłosi mgr. St. Augustynowicz (ze Lwowa).

18.10—18.45: Recital skrzypcowy Wacława Niemczyka. Akomp. Irena Kurpisz - Stefanowa (z Torunia).

18.45—19.00: „W dniu imienin Madame Płachcina" — fragment z „Kollokacji" Józefa Korzeniowskiego (dokończ.) z Krakowa.

19.00—19.20: Pieśni polskie w wyk. Jadwigi Radwan-Młynarskiej. Przy fortepianie prof. Ludwik Urstein.

19.20—19.30: Pogadanka aktualna.

19.30—20.45: „Noc letnia Neapolu" — Koncert rozrywkowy w oprac. muz. Bożeny Czyżykowskiej i słownym Zbigniewa Generowicza. Wykonawcy: Orkiestra salonowa Rozgłośni Poznańskiej pod dyr. Eugeniusza Raabego oraz Juliusz Bieńkowski, Albin Fechner i inni (z Poznania). W przerwie: Wesoły kwadrans.

20.45—20.55: Dziennik wieczorny.

20.55—21.00: Pogadanka aktualna.

21.00—21.10: „Ze świata pracy" — „Skarbnik"— felieton — wygłosi Wałdysław Kamiński.

21.10—21.45: Koncert chopinowski w wykonaniu Józefa Turczyńskiego.

21.45—21.55: Wiadomości sportowe.

21.55—21.58: Wiadomości sportowe lokalne.

21.58—22.00: Przerwa.

22.00—22.55: Koncert symfoniczny (Transmisja z Barlina).

22.55—23.00: Przegląd polityczny.

23.00—23.15: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.30—BUDAPESZT: Wieczór oper.

19.30—SOFIA: „Rigoletto" — opera Verdiego.

20.00—DROITWICH: Koncert symf. z Queen's Hallu.. Sol. Egon Petri (fort.).

20.10—KRÓLEWIEC: „Czar Wenus" — operetka Kippa.

20.15—HAMBURG: „Ulysses" — opera komiczna Brendt-Buysa.

20.30—PARIS P.T.T.: Koncert symfon. z Vichy.

21.00—WIEDEŃ: Koncert symfoniczny..

Krwawe starcia w Palestynie

12 terorystów arabskich zabitych. — Zamachy na gmachy pocztowe i urzędy policyjne

JEROZOLIMA, 13 września.

Banda terorystów arabskich ZAATAKOWAŁA DZIŚ KRÓTKOFALOWĄ RZĄDOWĄ STACJĘ RADIOWĄ w As-Ludż, niedaleko Beer-Seba. Jedyny radiooperator, który pracował na stacji, Żyd Klein, do ostatniej chwili dawał sygnały S. O. S., gdy zaś sytuacja stała się groźna, u c i e k ł n a w i e l b ł ą d z i e. Na miejsce wypadów przybyły natychmiast samoloty wojskowe, które wszczęły pościg za bandą. Teroryści otworzyli gęstą strzelaninę. Dwa samoloty zmuszone były do lądowania.

Żyd polski, który zabity został wczoraj w pobliżu Bet-Jakob nazywa się Kalman Kelman.

Wczoraj wieczór uzbrojona banda arabskich terorystów dokonała napadu na dwóch robotników Żydów w pobliżu Ben-Szemen. Robotnik Zachariasz Lewi Kabara (Żyd lewantyński) został porwany przez terorystów i dziś rano znaleziono jego zwłoki niedaleko miejsca wypadków. Drugi robotnik Aron Jakob został lekko zraniony i zdołał ratować się ucieczką. Policja aresztowała Żyda z Hedżasu, którego podejrzewają o udział w napadzie na tych dwóch robotników Żydów.

JEROZOLIMA, 13 września.

(PAT) We wsi Khan Yunis, położonej w pobliżu granicy z Egiptem teroryści arabscy

PODPALILI BUDYNEK POCZTY I ZRABOWALI KASĘ URZĘDU.

Ta sama grupa terorystów napadła na urząd celny i na posterunek policji. Arabowie zabrali w obu miejscowościach większą ilość broni i amunicji. Spalono również budynek posterunku policji w Asluj gdzie również zabrano zapas broni. W Haifie, na rynku arabskim zburzono w nocy wzniesiony niedawno dla celów bezpieczeństwa mur kamienny.

JEROZOLIMA, 13 września.

(PAT) Zamach terorystyczny wywołał wykolejenie towarowego pociągu pomiędzy Haifą a Lyddą. W katastrofie zginął maszynista, palacz i jeden z funkcjonariuszy kolejowych. Donoszą również o zamachu na pociąg z Egiptu. Szczegółów brak, ponieważ przewody telefoniczne z Jerozolimą zostały przerwane.

W starciu z wojskiem w pobliżu Hebro

POLEGŁO 12 TERORYSTÓW.

JEROZOLIMA, 13 września.

„Al Ahram" donosi z Bejrutu, że funkcjonariusze policji zjawili się niespodzianie u b. muftiego Jerozolimy. Jeden z przedstawicieli policji odbył z nim dłuższą rozmowę na 4 oczy. Twierdzą — dodaje korespondent pisma egipskiego — że policja przeprowadziła u muftiego gruntowną rewizję. Inni znów utrzymują, że władze libańskie wykryły spisek zmierzający do zamordowania muftiego i w związku z tym wzmocniono straż dokoła jego domu.

JEROZOLIMA, 13 września.

Policja przeprowadziła rewizję u arabskiego emigranta z Palestyny Szukri Abdul Hadi, który uciekł z Palestyny i należy do aktywniejszych zwolenników muftiego. Podczas rewizji policja wykryła szereg dokumentów jak również rewolwery. Szukri został aresztowany.

Centrala propagandy hitlerowskiej w Londynie

w salonach lady Astor.—Kulisy propagandy antyczeskiej „Times'a"

Agresywne przemówienie Goeringa

Korespondent londyński jednego z pism warszawskich donosi:

Jak wiadomo, w „Times" ukazały się artykuły, uzasadniające konieczność oddania Sudetów Rzeszy Niemieckiej.

Tajemnica kampanii rewizjonistycznej „Timesów" została o tyle wyjaśniona, że ujawniono w prasie nazwiska dwu inspiratorów redaktora naczelnego tego pisma. Są to: **Horace Wilson**, doradca rządu brytyjskiego w sprawach przemysłowych, który był podobno nie wymienionym dotychczas publicznie pośrednikiem pomiędzy premierem Chamberlainem i posłem włoskim w sprawie układu anglo-italskiego. Drugim zaś inspiratorem był **lord Allen, znany germanofil** i były leader Niezależnej Partii Pracy, który otrzymał od Macdonalda godność lordowską i niedawno złożył wizytę Hitlerowi.

Fakty te **były niezawodnie znane Ribbentroppowi**, który utrzymuje bezpośredni kontakt z tak zwanym salonem Astorów, będącym centralą propagandy hitlerofilskiej w Londynie. Minister spr. zagranicznych Rzeszy referował widocznie swym przełożonym sytuację w tym sensie, że nie należy zbyt tragicznie traktować oficjalnych wynurzeń Foreign Office oraz bezustannych demarches ambasadora Hendersona.

Sobotnie przemówienie marszałka Goeringa zawierało wszakże tak drastyczne zwroty przeciwko Wielkiej Brytanii, że wywołało to zrozumiałe „wyrównanie" frontu wewnętrzno-politycznego w całej prasie londyńskiej.

W dosłownym tekście mowy Goeringa, „uwiecznionej" w Rundfunku, znajdujemy m. in. takie oto zdanie:

„Es wuerde auch England gar nicht so schlecht stehen, wenn es, bevor es stets vom Frieden und Bedrohung des Friedens schwaetzt, erst einmal Frieden im eigenem Judenstaat da unten machen wuerde, und nicht, wenn es sich einmal da unten, wo es Mord und Totschlag gibt, wieder beruhigt hat, wieder an einem andern Punkt des englischen Weltreichs losgeht. Das ist immer so gewesen...."

Cytata powyższa została ponoć złagodzona w wydrukowanym tekście oficjalnym, lecz nic już oczywiście nie mogło osłabić jej fatalnego efektu.

Zmiany w dyplomacji

B. poseł w Bukareszcie, p. Arciszewski obejmie stanowisko wiceministra spraw zagranicznych

Warszawa, 13 września.

W niedługim czasie dokonane być mają zmiany na kilku czołowych stanowiskach w naszej dyplomacji.

Przede wszystkim nastąpić ma zmiana w samym kierownictwie służby dyplomatycznej mianowicie na urzędzie wiceministra spraw zagranicznych, które obejmie b. poseł w Bukareszcie, przydzielony obecnie do centrali, p. min. pełn. Mirosław Arciszewski.

Dotychczasowy, od pięciu lat zajmujący swe stanowisko, wiceminister, p. Jan Szembek objąć ma placówkę przy Stolicy Apostolskiej, nieobsadzona przez dłuższy czas, od chwili mianowicie zgonu ś. p. ambasadora Władysława Skrzyńskiego.

Szersze jeszcze zainteresowanie wywoływała niedawno kwestia likwidacji stałej delegatury polskiej w Lidze Narodów. Placówkę tę piastował p. min. upełn. Tytus Komarnicki. Otóż likwidacja ta otrzymuje specjalna forme praktyczną przez fakt, iż min. Komarnicki pozostanie w Szwajcarii, obejmując placówkę berneńska

Żydzi opuszczają Sudety

PRAGA, 13 września.

Od marca b. r. opuściło Karlsbad i osiedliło się na czeskich obszarach republiki 70 rodzin żydowskich. Znaczna stosunkowo liczba rodzin żydowskich opuściła kraj Sudetów w ostatnim czasie.

Zrzeszenie rabinów

proklamowało post na niedzielę

WARSZAWA, 13 września.

Zrzeszenie Rabinów o Wyższym Wykształceniu w Polsce, przyłączając się do odezwy Rabinów Naczelnych Palestyny, Francji i Wielkiej Brytanii, proklamuje na niedzielę 18-go b. m. post ogólny i wzywa swoich członków do odprawiania nabożeństw w tymże dniu z modłami na intencję odwrócenia niedoli Żydów oraz zapanowania pokoju i zgody międzynarodowej.

Analogiczny apel ogłosiło też Zrzeszenie Rabinów Rzeczypospolitej Polskiej.

Likwidacja konfliktu sowiecko-japońskiego

Tokio, 13 września.

(PAT) Wiceminister spraw zagranicznych Ugaki złożył na posiedzeniu gabinetu sprawozdanie z rokowań prowadzonych przez ambasadora japońskiego w Moskwie Szigemitsu z zastępcą komisarza spraw zagranicznych Potiomkinem. Rokowania zakończyły się wynikiem zadowalającym. Postanowiono powołać do życia mieszana komisję. Zadaniem komisji jest ustalenie granicy na odcinku 8 klm. ze wzgórzem Czangkufeng pośrodku.

135 Żydów w Gdyni

otrzymało nakazy opuszczenia miasta

WARSZAWA, 13 września.

Do Warszawy nadeszła wiadomość, że władze administracji ogólnej w Gdyni nadesłały w ostatnich dniach do przeszło 200 osób zamieszkałych w Gdyni decyzje, na mocy których osoby te muszą wyjechać z miasta portowego w ciągu dwóch tygodni.

Jak wiadomo, Gdynia leży w pasie granicznym i podlega specjalnym przepisom. Zwraca uwagę, że przeważnie wysiedleni są z Gdyni w drodze administracyjnej mieszkańcy wyznania mojżeszowego. Wśród osób, które otrzymały takie decyzje, są osoby zatrudnione w Gdyni od 10 do 12 lat. W dniu dzisiejszym otrzymało takie decyzje 135 mieszkańców Gdyni.

Zawody o puchar Gordon-Benneta

Balon francuski lądował w Czechosłowacji

Bruksela, 13 września.

(PAT) Do godz. 19-ej dnia dzisiejszego do Aeroklubu belgijskiego nadeszła jedyna tylko wiadomość o lądowaniu balonu francuskiego, pilotowanego przez Francuza Crombezu. Balon francuski lądował na terytorium Czechosłowacji w pobliżu Bratysławy.

Zdaniem belgijskich kół lotniczych pozostałe balony, uczestniczace w zawodach o puchar Gordon-Benneta, ze względu na sprzyjające warunki lotu utrzymać się mogą w powietrzu do jutra rana. Balony unoszą sie bardzo wysoko, gdyż jak dotychczas — nie otrzymano w Brukseli ani jednego meldunku o zaobserwowaniu któregokolwiek balonu.

Kronika szachowa

INDYWIDUALNE MISTRZOSTWA ŁODZI.

W 2 rundzie eliminacyjnego turnieju szachowego o mistrzostwo Łodzi, odbywającego się w lokalu Zw. Prac. Bankowych (Piotrkowska Nr. 101) **Majzner** pokonał **Mikułę**, wykorzystując błędną grę przeciwnika w końcówce, co doprowadziło rychło do przegranej. Nożyc w gambicie hetmańskim z **Halpernem** już w otwarciu osiągnął decydującą przewagę pozycyjną. Po bezskutecznych próbach kontrataku Halpern stojąc w obliczu nieuchronnego mata poddał się w 20 posunięciu. Nader interesujące przebieg miało spotkanie **Rozenbluma z Natansonem.** W końcowej fazie partii Rozenblum przypuścił silny atak na skrzydle królewskim partnera, który źle się obronił i w 34 posunięciu rozstrzygnął na swoją korzyść spotkanie. W obronie Caro-Caun **Mietelski** po dłuższym manewrowaniu zdobył z **Litmanowiczem** piona, mając po wymianie figur duże widoki na zwycięstwo. W powstałej pionowej końcówce Mietelski nie wykorzystał wszystkich swoich atutów i wobec pomysłowej obrony przeciwnika zmuszony był zadowolić się wynikiem nierozstrzygniętym. Takim samym wynikiem tuż przed kontrolą czasu zakończyła się partia **Gawryszczak—Rubinowicz.** Gawryszczak, który w ciągu ostatniego czasu zrobił duże postępy, przeprowadził całą partię solidnie i prawie bezbłędnie, nie dając partnerowi okazji do żadnych kombinacyjnych popisów. Partia **Wróblewski — Bogatyrow** została przerwana z większymi szansami dla białych. W dogrywaniu niedokończonych partii z 1 rundy Majzner b. konsekwentnie wykorzystał defenzywną grę Wróblewskiego, zmuszając go w 39 posun. do kapitulacji. Stan tabeli po 2 rundach jest następujący: Majzner (Jutrznia) — 2 p., Mietelski (KMS). Nożyc, Rubinowicz (ŁKSz) — po 1.5 p., Bogatyrow — 1 (1) p., Rozenblum — 1 p., Litmanowicz — 0.5 (1) p., Gawryszczak, Mikuła — po 0,5 p. i t. d. Zestawienie par w 3 rundzie turnieju jest następujące: Rubinowicz—Litmanowicz, Halpern — Mietelski, Gawryszczak — Natanson, Wróblewski—Rozenblum, Mikuła — **Bogatyrow. Nożyc — Majzner.**

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 14 września 1938 r.

Funt — dolar

Wszystkie okręty, idące z Londynu do Nowego Jorku wypełnione są złotym kruszcem aż do szczytu swej — że tak powiemy — pojemności asekuracyjnej (asekuratorzy zgadzają się ubezpieczać transporty złota na jednym okręcie tylko do pewnych rozmiarów).

Ucieka z Londynu „hot money" — „gorący pieniądz". Są to pieniądze z całego świata, które szukały schronienia w Londynie przed burzami politycznymi i gospodarczymi. Jest w tym dużo pieniądza kontynentalno-europejskiego; bardzo też dużo powracającego do ojczyzny pieniądza amerykańskiego, który w okresie depresji szukał lokaty w Anglii. Jest też dużo pieniądza angielskiego.

Powód, dla którego chroniczna już tułaczka pieniądza skierowała się teraz na szlak z Londynu do Nowego Jorku jest tak jasny, że tłumaczyć go chyba nie trzeba. Przestano wierzyć, iż Anglia jest w sensie politycznym wyspą. Nabrano przekonania, iż burze, które zdają się nadciągać, nie ominą Wielkiej Brytanii.

Znawcy rzeczy obliczają, że w bardzo krótkim czasie Anglia ze swego zapasu (posiadanego przez Bank Angielski i Fundusz walutowy) straciła około 50 milionów funtów.

Wędrówka, o której mówimy nie pozostała bez oddźwięku w cedule kursów walutowych. Funt spadł do mn. więc 4,82 dol. (Spadły zresztą w stosunku do dolara inne waluty europejskie; złoto do Nowego Jorku płynie bowiem także np. z Amsterdamu).

Znamienne jest — i co też najwięcej zwraca uwagi na siebie w świecie — że w ten sposób tradycyjny parytet 1 funt szt = 4,86 i dwie trzecie dol. zuów został przekroczony w dół.

W każdej innej sytuacji polityczno-gospodarczej uważanoby zapewne taki stan kursu za „napaść" walutową ze strony Anglii, napaść, która powinna wywołać środki odwetu. Ileż bowiem mówiono i pisano po obu stronach oceanu o tradycyjnym parytecie.

Ciekawe jest tedy, że w obecnej chwili Stany nie potraktowały deprecjacji funta (choć jest ona tylko paroprocentowa—jest ona nie mniej istotna dla układu wzajemnych stosunków handlowych) jako agresję. Uznały widocznie, że sytuacja obecna nie oznacza naruszenia układu z roku 1936. Co więcej, jak słychać, nie uznano w Waszyngtonie, aby nowa sytuacja stanowiła przeszkodę dla finalizacji chronicznej sprawy traktatu handlowego anglo-amerykańskiego. Najwidoczniej chce się ułatwić Anglii sytucję. Łatwo się w takim stanowisku Stanów dopatrzyć aktu solidarności, która — jak nieraz twierdziliśmy — nadaje trójporozumieniu walutowemu znamiona wyrazu czegoś więcej, niż tylko porozumienia walutowego. Akt ten ma zapewne wymowę bardziej wyrazistą aniżeli niejedna, nadająca się do dwukierunkowej interpretacji, mowa lub deklaracja.

Dr. A. Z.

Zarządzenie dewizowe

w sprawie obrotów handlowych i płatniczych z Palestyną

15 b. m. ukaże się nowe zarządzenie Komisji Dewizowej w sprawie obrotów handlowych i płatniczych pomiędzy Polską a Palestyną. Zarządzenie to będzie obowiązywało od dnia ogłoszenia i będzie zastępowało obowiązującą do niedawna umowę clearingową pomiędzy oboma krajami. Jak w swoim czasie donieśliśmy rozmowy pomiędzy Rządem Polskim a Agencją Żydowską w sprawie clearingu uległy przerwie. Zarządzenie Komisji Dewizowej było opracowane w porozumieniu z ministerstwami skarbu oraz przemysłu i handlu, bez udziału strony palestyńskiej.

Umowy Rumunii z Anglią i Belgią

Wywóz nafty rumuńskiej do Anglii.—Zasada kompensacji została utrzymana

Przed kilku dniami podpisane zostały w Bukareszcie nowe umowy **Rumunii z Anglią i Belgią.**

Umowy te weszły natychmiast w życie. Umowa z Anglią, w porównaniu ze stanem poprzednim, znacznie ułatwia wymianę towarową między tymi państwami.

O ile chodzi o wywóz nafty rumuńskiej do Anglii, obowiązują nadal dawniejsze postanowienia, z tą tylko różnicą, że z sum, wpłacanych za towar, **30 proc. otrzymują przemysłowcy naftowi, 20 proc. wpisuje się na ich własny rachunek, zaś 50 proc. przypada na clearing.** Zasada kompensacyjna wymiany została zachowana, jednak pozycje powstałe w tej tranzakcji nie są wpisywane na „wspólny rachunek handlowy" lecz tylko na **rachunek rumuńskiego Banku Narodowego.**

Dla reszty rumuńskiego wywozu (zboże, jarzyny, nasiona i t. d.) ustalono następujące zasady: **1) 40 proc. dewiz zapisuje się na clearing, a rozrachowuje się przez Bank Narodowy według ustalonego kursu z doliczeniem 38-procentowej premii; 2) 20 proc. pozostaje do dyspozycji eksporterów i za pośrednictwem upełnomocnionych banków suma ta może być użyta na pokrycie jakiejkolwiek należności w Anglii; 3) 40 proc. również oddaje się do dyspozycji eksporterów i znowu za pośrednictwem upełnomocnionych banków uiszczać z tych sum mogą wyłącznie należności za towary dowożone do Rumunii, o ile dowiedzione zostanie ich pochodzenie angielskie.**

Umowa z Belgią zasadniczo podobna jest do umowy rumuńsko-angielskiej.

Handel zagraniczny Polski

w sierpniu r.b.—Saldo ujemne wynosi 10.434 tys. zł.

Bilans handlu zagranicznego Polski i w. m. Gdańska według tymczasowych obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego w sierpniu r. b. zamknął się **saldem ujemnym w wysokości 10.434 tys. złotych.**

Przywóz wyniósł — 262.165 ton, wartości — 105.640 tys. zł., wywóz zaś — 1.232.396 ton, wartości — 95.206 tys. złotych.

Na ujemne saldo bilansu handlowego wpłynął poważnie **przywóz towarów z Niemiec z tytułu likwidacji zamrożonych należności za tranzyt kolejowy przez Polskę.** Gdyby powyższego przywozu nie uwzględnić w bilansie handlowym, saldo ujemne spadłoby do ca 4 milionów złotych.

W porównaniu do lipca zmniejszył się wywóz o 588 tys. zł., przywóz zmniejszył się o 1.555 tys. zł.

Zwiększył się wywóz następujących artykułów (w milionach złotych): papierówki o 1,6, szyn kolejowych o 1,3, trzody chlewnej o 0,8, szynek, polędwic wieprzowych w opakowaniu hermetycznym o 0,8, bekonów o 0,7, mięsa świeżego, mrożonego, solonego o 0,5, gęsi, jaj o 0,4, nawozów o 0,4, tkanin. wełnianych, półwełnianych, odzieżowych o 0,4.

Zmniejszył się wywóz następujących artykułów: masła o 2,3, węgla o 2,1, podkładów kolejowych, sliprów o 1,2, kłód, dłużyc o 0,5, jęczmienia o 0,4, cukru o 0,4, skór surowych o 0,4, rur żelaznych, stalowych o 0,4.

Zwiększył się przywóz następujących artykułów: tytoniu i wyrobów tytoniowych o 2,0, elektrycznych maszyn, aparatów, przyrządów, ich części o 1,5, bawełny i odpadków o 1,4, miedzi, blachy miedzianej o 1,4, cyny technicznie czystej o 0,6, aluminium, blachy aluminiowej 0,6, ryżu o 0,5, winogron o 0,5, kauczuku, surowego, mytego o 0,5, garbników (bez drewna garbarskiego) o 0,4.

Zmniejszył się przywóz następujących artykułów: wełny owczej surowej niepranej o 1,7, skór futrzanych o 1,4, żelastwa o 1, nasion, ziarna i owoców oleistych o 0,9, samochodów o 0,9, konry o 0,7, silników tłokowych, lokomobil, turbin o 0,6, śledzi świeżych, solonych o 0,4, rud manganowych o 0,4, juty i odpadków o 0,4.

Ponowna zwyżka cen kotoniny

wywołała duże poruszenie wśród przemysłowców łódzkich

Jak już donosiliśmy w swoim czasie, kilkanaście najpoważniejszych firm przędzalniczych w Łodzi przystąpiło do budowy wielkiej fabryki w Polsce pod nazwą „Wlókno Krajowe", celem produkowania kotoniny.

Inicjatywa przemysłowców łódzkich spowodowana została tym, że produkcja istniejących fabryk kotoniny nie odpowiada wymogom tutejszego przemysłu pod względem swej jakości. Poza tym fabryki te, zupełnie bez uzasadnienia, podwyższyły ceny kotoniny.

Po raz pierwszy Zrzeszenie Producentów Kotoniny podwyższyło cenę ze zł. 1,85 za 1 kg. do zł. 2.50 za kg. Obecnie zaś — jak się dowiadujemy — ponownie podwyższyło cenę do zł. 2,70 za 1 kilogram.

Ta podwyżka cen wywołała wśród przemysłowców łódzkich duże poruszenie.

Egipt chce więcej wywozić

Pertraktacje o nową umowę handlową z Polską

W dniu wczorajszym podaliśmy wiadomość o pobycie w Łodzi delegacji egipskiej na Międzynarodowa Parlamentarną Konferencję Ekonomiczna z b. ministrem przemysłu i handlu **Ahmed Kamel Paszą na czele.** Minister Ahmed Kamel Pasza udzielił przedstawicielowi jednego z pism stołecznych wywiadu, z którego część dotyczącą przemysłu łódzkiego poniżej przytaczamy:

Delegacja egipska na konferencję parlamentarną nie przeprowadzała **żadnych oficjalnych rokowań.** Nawiązaliśmy natomiast prywatny kontakt z czynnikami rządowymi i z przedstawicielami łódzkiego przemysłu bawełnianego w celu poinformowania się **o sytuacji polskiego rynku.** Miło mi przy sposobności będzie podkreślić, że łódzki przemysł bawełniany zaliczamy do grona naszych najpoważniejszych klientów w dziedzinie eksportu bawełny. Natomiast potwierdzić należy wiadomość **o pertraktacjach polsko-egipskich w sprawie zawarcia nowego traktatu handlowego.** Dotychczasowe bowiem stosunki handlowe między naszymi obu krajami kształtują się dla Egiptu niekorzystnie. W pertraktacjach tych strona egipska wysuwa **postulat zwiększenia importu bawełny egipskiej do Polski.**

Bawełnia egipska zalicza sie do najlepszych i najprzedniejszych gatunków. To też na popyt narzekać nie możemy. W handlu międzynarodowym kierujemy się wyłącznie interesem. **Sprzedajemy każdemu, kto daje nam odpowiednią cenę i wywiązuje sie ze swoich zobowiązań.** Szczególnie sobie cenimy kontakty handlowe z Polską i szczerze pragnąłbym, by w najbliższym czasie były one wzmocnione i rozwinięte. Mam nadzieję, że pobyt mój w Polsce przyczyni się do tego w pewnym stopniu.

Giełda pieniężna

Warszawa, 13 września.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była utrzymana, przy obrotach małych. Notowano: Amsterdam 286.70, Berlin 212.54, Bruksela 89.70, Londyn 25.59, Mediolan 27.94, Nowy Jork 5.31,63, Nowy Jork-kabel 5.31,88, Paryż 18.34, Sztokholm 131.90, Zurych 120.20. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5.28,50, kanadyjskie 5.27, floreny hol. 285.70, franki franc. 14.31, szwajcarskie 119.70, belgi belgijskie 89.45, funty angielskie 25.50 palestyńskie 24.70, guldeny gdańskie 99.75, korony czeskie odcinki do 20 koron 13.80, korony duńskie 113.60, norweskie — 127.85, szwedzkie 131.25, liry włoskie do 50 lirów 19.50, marki fińskie 11.15, marki niemieckie srebrne 84.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była słabsza, przy obrotach ograniczonych. Notowano: 3 proc. inwest. I em. 84.00—83.75, II em. 84.50—84.75, 4 i pół proc. wewnętrzna 65.88—66.00, 4 proc. konsolid. 66.50—66.75, 4 i pół proc. ziemskie 64.75—64.63 5 proc. Warszawy z 1933 r. 74.83—73.75—74.13 odcinki po 1.000 zł. — 74.75, 5 proc. Łodzi z roku 1933 — 66.38—66.63, 8 proc. szkolna m. Warszawy 79.50.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była również słabsza, przy obrotach małych. Notowano: Bank Polski 124.75, Węgiel 35.75, Starachowice 33.25—33.00—33.35, Żyrardów 60, Lilpopy 83.50, Modrzejów 17.50.

W obrotach prywatnych: 3 proc. renta ziemska odcinki po 1.000 zł. — 51.75, po 500 zł.—57, po 100 zł. — 83.50, 4 proc. dolarowa 42, 6 proc. oblig. m. Warszawy VIII i IX em. 74.75.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarówka 42.25, poż. inwestycyjna I-sza em. 84.75, poż. inwest. II-ga em. 85.50, poż. wewnętrzna 66.00, poż. konsolidacyjna 66.75 —66.50, Bank Polski 125.00—124.00. Tendencja utrzymana.

Z ŁÓDZKIEJ GIEŁDY ZBOŻOWEJ.

Żyto 15.50—15.75, pszenica 21.50—22.00, pszenica zbierana 21.25—21.50, mąk. pszenne: I gat. 41.50—42.00, 50 proc. 37.75—38.75, 65 proc. 36.25 —37.25, II gat. 33.00—34.00, II gat. A 26.70—27.00, III gat. 24.00—25.00, razowa 27.50—[illegible].50, mąka pszenna pastewna 14.50—16.50, mąki żytnie: 50 proc. 28.50—29.50, 65 proc. 27.[illegible]—28.00, II-gi gat. 17.50—18.50, mąka razowa 22.00—23.00, otręby żytnie 9.25—9.50, mak niebieski 61.00—63.00. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja spokojna. Ogólny obrót: 1414 ton.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 13 września.

Nazwa papieru	Dziś	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokiem
3% Inw. I. em.	83.75	84.50	83.25	67.—
4½% Wewn.	66.—	66.—	67.38	55.75
5% Konwers.	—.—	—.—	69.50	57.38
Dolarówka	—.—	42.—	42.75	38.—
4½ L. Ziem.	64.63	64.75	65.—	56.—
5% L. Warsz. 1933	74.13	74.50	74.—	62.38
5% L. Łódz. 1933	66.63	—.—	67.50	55.50
Bank Polski	124.75	125.—	125.—	105.75
Lilpop	83.50	83.25	93.—	52.25
Żyrardów	60.—	60.—	62.50	50.—

SPORT

Mecz lekkoatletyczny
Kalisz—Łódź

W dniu 25 b. m. odbędzie się w Kaliszu międzymiastowy mecz lekkoatletyczny Łódź—Kalisz.

Kalisz zwrócił się do Łodzi o rozegranie meczu w dniu 18 b. m., jednak ze względu na zawody jubileuszowe K.P. Zjednoczone, zarząd Łódzkiego Związku Lekkoatletycznego zgodził się na rozegranie meczu o tydzień później, t.j. 25 b. m.

Najbliższe spotkania
o mistrzostwo klasy A

Najbliższe mecze piłkarskie o mistrzostwo łódzkiej klasy „A" odbędą się w przyszłą niedzielę, 25-go września. Kalendarzyk przewiduje na ten dzień mecze następujące: boisko W.K.S. godz. 11: W.K.S. — Zjednoczone; boisko Wimy godz. 11-ta; Wima — Ł.T.S.G.; boisko Sokoła w Pabianicach o godz. 11-ej: Sokół (Pabianice) — P.T.C. i o godzinie 15-ej min. 30: Burza — Sokół (Zgierz).

* * *

Klasa „B" rozpoczyna mistrzostwa 2-go października. Dnia tego odbędą się mecze: Hakoah—Ł.K.S. Ib, Widzew — Boruta, Tur — Bar-Kochba i Sokół (Łódź) — Sokół (Aleksandrów).

Międzymiastowe spotkania
pięściarzy łódzkich

Pierwsze międzymiastowe mecze bokserskie łódzkich bokserów odbędą się na początku roku 1939. Pod adresem Ł.O.Z.B. wpłynęły ostatnio propozycje Śląska i Pomorza odnośnie rozegrania meczów z reprezentacją Łodzi. Mecz ze Śląskiem o puchar przechodni prezydenta m. Łodzi Mikołaja Godlewskiego odbędzie się na Śląsku 14-go stycznia 1939 r., zaś mecz z Pomorzem odbędzie się w dniu 2 lutego 1939 r.

Duńscy kolarze w Łodzi

Łódzki Okręgowy Związek Kolarski organizuje w dniach 18, 22 i 25 b. m. międzynarodowe zawody kolarskie przy udziale czołowych kolarzy polskich oraz czterech kolarzy duńskich: mistrza Danii Nilsena, mistrza Kopenhagi Gerna oraz Ericsena i Andersena. Zawody odbędą się na torze w Helenowie. Zapowiedziany start znanych kolarzy niemieckich nie dojdzie do skutku.

Wystawa sportowa KP Zjednoczone

Wystawa K.P. Zjednoczone, uruchomiona z okazji 10-lecia istnienia klubu w lokalu przy ulicy Przędzalnianej 68, jest dostępna dla wszystkich bezpłatnie. Wystawa zawiera ciekawy i bogaty dorobek klubu za okres jego istnienia. Wystawa będzie otwarta do niedzieli włącznie, przy czem zwiedzać ją można codziennie od godziny 17-ej do 21-ej.

Dalsze imprezy
jubileuszowe KP Zjednoczone

W ramach imprez jubileuszowych K.P. Zjednoczone rozgrywany jest obecnie na boisku przy ulicy Przędzalnianej Nr. 68 czwórmecz koszykówki męskiej o nagrodę ufundowaną przez jubilata.

W czwórmeczu biorą udział drużyny: Ł.K.S., H.K.S., U.T. i K.P. Zjednoczone. Czwórmecz zakończony zostanie jutro, w czwartek (od godziny 17-ej).

W sobotę o godz. 15-ej zostanie rozegrany mecz szczypiorniaka żeńskiego Wima — Zjednoczone oraz mecz szczypiorniaka męskiego Zjednoczone — H.K.S.

W niedzielę, jak już podawaliśmy, na nowym boisku przy ulic Emilji i Kilińskiego odbędzie się o godz. 11-ej przed poł. piłkarski mecz towarzyski między K.P. Zjednoczone a ligową Warszawianką, który zostanie poprzedzony przedmeczem juniorów Zjednoczone — Wima.

Zawody lekkoatletyczne przy udziale czołowych zawodników okręgu odbędą się również na nowym stadionie klubu i rozpoczną się o godzinie 15-ej.

Mecz bokserski Zjednoczone — I.K.P. o mistrzostwo drużynowe okręgu, ze względu na trudności techniczne, odbędzie się prawdopodobnie dopiero w poniedziałek, 19-go b. m. Kierownictwo sekcji bokserskiej K.P. Zjednoczone zwróciło się już w tej sprawie do I.K.P.

Wyniki 12-to godzinnego raidu Ż.K.M-u
Inż. M. Glazer zdobywa nagrodę redakcji „Republiki"

Jak już donosiliśmy, odbył się ubiegłej niedzieli 12-to godzinny raid krajoznawczo - terenowy, zorganizowany przez Żydowski Klub Motorowy.

Mimo uciążliwych warunków raidu i b. skomplikowanego regulaminu, który zmuszał uczestników do wielkiego wysiłku, raid cieszył się rekordowym powodzeniem, gromadząc na starcie około 40 maszyn. Raid ukończyli niemal wszyscy zawodnicy, uzyskując nadspodziewanie dobre wyniki.

Ze względu na b. skomplikowane obliczenia, które zajęły komisji organizacyjnej, b. dużo czasu, jesteśmy w stanie dopiero dziś ogłosić wyniki.

W motocyklach kategorii A pierwsze miejsce zajął **Rosenberg** (ŻKM) na Exelsiorze przed niestowarzyszonym **Derkem.**

W motocyklach kategorii B na pierwszym miejscu uplasował się **Ruszecki** (ŻKM) na Royal Ensield przed kolegą klubowym **Szyłowickim** na Nortonie oraz **Włodzimierzem Stolarowem** (Union Touring).

W motocyklach ponad 350 ccm. z koszami największą ilość punktów zdobył **Lipiński** (ŻKM) na Arielu przed **Popielasem** (ŁKM) na BMW i **Oksenbergiem** (ŻKM) na Sokole.

Bardzo zażartą walkę stoczyli automobiliści tak w pierwszej jak i drugiej kategorii. W samochodach do 1000 ccm pierwsze miejsce zajął **dyr. Engelman** (ŻKM) przed kolegami klubowymi **inż. M. Glazerem** i **M. Kronsilberem** wszyscy na Fiacie 508.

W kategorii powyżej 1000 ccm pierwszy był **Cygler** (ŻKM) na Tatrze 57 przed **Szmulowiczem** (ŻKM) na Chevrolecie i **Gothellem** (ŻKM).

Charakterystyczne, że zdobywca drugiego miejsca w samochodach kategorii pierwszej posiada lepszy wynik od zwycięzcy kategorii drugiej.

Rozdanie nagród zwycięskim uczestnikom raidu odbędzie się w nadchodzącą sobotę w lokalu klubowym przy ul. Moniuszki 2.

Nagrodę redakcji „Republiki", puchar kryształowy, zdobył inż. Mieczysław Glazer.

Konferencja komitetu porozumiewawczego
Publicznych Instytucyj Oszczędnościowych

W dniu 11 bm. odbyła się w gmachu M. K. K. O. m. Lwowa, pod przewodnictwem prezesa PKO dra Henryka Grubera III kolejna konferencja Komitetu Porozumiewawczego Publicznych Instytucyj Oszczędnościowych.

W konferencji wzięli udział między innymi pp.: prezes Mikołaj Dolanowski, prezes drStefan Uhma, prezydent Leon Barciszewski, prezes Chudzyński, dyrektorowie PKO i KKO.

Tematem obrad były kwestie, związane z zagadnieniami świadczeń, obciążających publiczne instytucje oszczędnościowo-kredytowe. Wyczerpujący referat wygłosił dyr. Czajkowski.

W czasie dyskusji, odbywającej się w atmosferze wzajemnego zrozumienia i życzliwości, poruszono cały szereg spraw żywotnych, dotyczących obu typów instytucyj oszczędnościowych.

Produkcja wełny w Rumunii
ma pokryć zapotrzebowanie przemysłu włókienniczego

Rumuńskie ministerstwo rolnictwa oblicza tegoroczną produkcję wełny w sposób następujący: według obliczeń ministerstwa stan pogłowia owiec w Rumunii wynosi w roku bieżącym 12.56 milj. sztuk, co przy przeciętnej ilości 1.763 gramy wełny z jednej owcy przyniesie 22.155.100 kg. wełny. Ze wspomnianych 12.66 milionów owiec, na owce Tzukan przypada 7.281.000 sztuk, na owce Zigaia — 3.299.000, na owce karakułowe 296.000, na Marino — 125.000 i na owce Spanca — 185.000 sztuk.

Przy stryży owce Merino i Spanca dostarczają największych ilości wełny, a mianowicie 3, względnie 2 i pół kg. ze zwierzęcia, podczas gdy inne rasy mają przeciętną znacznie niższa.

O ile obliczenia ministerstwa zbliżone są do rzeczywistości, zapotrzebowanie przemysłu włókienniczego na wełnę będzie w dużym stopniu pokryte wełną krajową. Pozwoli to na poważne zaoszczędzenie dewiz zagranicznych. w ostatnich bowiem latach, wskutek dużego rozwoju przemysłu włókienniczego w Rumunii, znaczna ilość dewiz wydawana była na zagraniczne surowce włókiennicze.

NOTOWANIA BAWEŁNY
z dnia 12-go września 1938 roku.

NOWY JORK: Loco 8.06, wrzesień 7.91, październik 7.95, listopad 7.95, grudzień 7.95, styczeń 7.96, luty 7.95, marzec 7.95, kwiecień kwiecień 7.92, maj 7.91, czerwiec 7.89, lipiec 7.90.

NOWY ORLEAN: Loco 7.94, październik 7.99, grudzień 8.03, styczeń 8.04, marzec 8.00, maj 7.94, lipiec 7.96, październik 7.89.

LIVERPOOL: Loco 4.71, wrzesień 4.54, październik 4.55, listopad 4.58, grudzień 4.60, styczeń 4.62, luty 4.63, marzec 4.65, kwiecień 4.65, maj 4.66, czerwiec 4.66, lipiec 4.67, sierpień 4.67, wrzesień 4.67, październik 4.66.

„Giza": Loco 7.42, wrzesień 6.69, październik 6.68, listopad 6.68, styczeń 6.90, marzec 6.97, maj 6.97.

Egipska Sakell. Loco: 7.77.

Upper: Loco 6.07, wrzesień 5.95, październik 5.92, listopad 5.90, styczeń 5.88, marzec 5.89, maj 5.89, lipiec 5.91.

BREMA: Loco 9.70, październik 9.12, grudzień 9.39, styczeń 9.49, marzec 9.62, maj 9.70, lipiec 9.73.

ALEKSANDRIA Sakell.: Listopad 13.28, styczeń 13.48, marzec 13.51.

„Giza": Listopad 12.64, styczeń 12.68, marzec 12.73.

Ashmouni: Październik 10.22, grudzień 10.22, luty 10.26, kwiecień 10.30.

Dział oficjalny Ł.O.Z.P.N.

Komunikat № 74
Wydziału Gier i Dyscypliny
z dnia 12 września 1938 r.

1. Poniżej podaje się do wiadomości klubów zweryfikowaną tabelę mistrzostw klasy A ŁZOPN na rok 1937/38:

Klub	Gier	Pkt.	Stos. bram.
1. Union-Touring	18	31	51:13
2. WIMA	18	28	39:16
3. P. T. C.	18	21	42:22
4. Burza (Pabianice)	18	19	35:31
5. Sokół (Pabianice)	18	19	18:17
6. ŁTSG	18	18	33:36
7. S. K. S.	18	13	21:32
8. W. K. S.	18	12	25:34
9. Sokół (Zgierz)	18	12	26:54
10. R. T. S. Widzew	18	7	22:57

Mistrzostwo klasy A ŁZOPN na rok 1937/38 zdobyła drużyna KS Union-Touring. Do klasy B spada drużyna RTS Widzew.

2. Poniżej podaje się do wiadomości klubów zweryfikowaną tabelę o mistrzostwo rezerw klasy A na rok 1937/38:

Klub	Gier	Pkt.	Stos. bram.
1. WIMA	18	30	62:24
2. Union-Touring	18	26	50:26
3. P. T. C.	18	19	51:36
4. Ł. T. S. G.	18	19	34:38
5. W. K. S.	18	18	33:35
6. Sokół (Pabianice)	18	17	33:38
7. Widzew	18	17	39:44
8. Sokół (Zgierz)	18	16	32:45
9. S. K. S.	18	13	24:35
10. Burza (Pabianice)	18	5	13:50

Mistrzostwo rezerw klasy A zdobyła drużyna KS Widzewska Manufaktura i zakwalifikowała się do finałowych rozgrywek o tytuł mistrza klasy B ŁZOPN na rok 1937/38.

3. Poniżej podaje się do wiadomości klubów zweryfikowanych tabelę mistrzostw klasy B na rok 1937/38 (Grupa łódzka):

Klub	Gier	Pkt.	Stos. bram.
1. KP Zjednoczone	14	28	73:9
2. Ł. K. S.	14	21	44:14
3. RKS TUR	14	16	27:23
4. KS Boruta	14	13	36:27
5. Sokół (Aleksandr.)	14	10	25:38
6. ŻTGS Hakoah	14	9	12:39
7. Bar-Kochba	14	8	17:56
8. ŻKS Makabi	14	7	15:43

Mistrzostwo klasy B grupy łódzkiej zdobyła drużyna KP Zjednoczone i zakwalifikowała się do rozgrywek o wejście do klasy A na rok 1938/39.

Do klasy C spada drużyna ŻKS Makabi.

4. Poniżej podaje się do wiadomości klubów zweryfikowaną tabelę mistrzostw klasy B na rok 1937/38 (Grupa pabianicka):

Klub	Gier	Pkt.	Stos. bram.
1. Kruschender (Pab.)	10	16	29:15
2. Strzelec (Sieradz)	10	15	22:9
3. KS Huragan	10	11	21:17
4. Rudzki KS	10	7	24:32
5. Sokół (Zd. Wola)	10	7	15:25
6. TUR (Zd. Wola)	10	4	13:26

Mistrzostwo klasy B grupy pabianickiej zdobyła drużyna TS Kruschender i zakwalifikowała się do rozgrywek o wejście do klasy A ŁZOPN na rok 1937/38.

Do klasy C spada drużyna RKS TUR Zduńska Wola.

NAPRAWA WIECZNYCH PIÓR w ciągu jednego dnią we własnych warsztatach f-my **A. J. OSTROWSKI, S-cy** PIOTRKOWSKA 55

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR
„TON"
KOPERNIKA 16.
Tel. 140-72.

OTWARCIE SEZONU! 2-GI TYDZIEŃ REKORDOWEGO POWODZENIA!
Epopea poświęcenia, patriotyzmu, bohaterstwa i miłości
GRETA GARBO, CHARLES BOYER
PANI WALEWSKA
Wolna przeróbka powieści Wacława Gąsiorowskiego, reż Clarence Brown

ZATW. PRZEZ MIN. W. R. I O. P.
Szkoła Gimnastyki i Tańca Art. Alpernówny i Piotrkowskiej
ul. Piotrkowska 89, (poprz. of. part.)
Początek zajęć 15 września
Sekretariat przyjmuje zapisy w godz. 5—7, tel. 267-82.

WZOROWA SZKOŁA PRYWATNA
SZ. ZIELONKI
PIŁSUDSKIEGO 70, front I p.
przyjmuje uczniów od lat 6 i gruntownie przygotowuje do wszystkich szkół średnich. Przedmioty świeckie, judaistyczne oraz język hebrajski w szerokim zakresie. Specjalną uwagę zwraca się na wychowanie dzieci. Zapisy codziennie od 10—2 i 3—7.

Teofil Glocer i Syn w Warszawie
zaprasza na pokaz
Nowoczesnych maszyn biurowych
który odbędzie się w dniach
14, 15, 16 i 17 września 1938
w godzinach od 14 do 21-ej
w salonach Grand-Hotelu w Łodzi
przedstawiciel:
St. Wróblewski, Łódź
Piłsudskiego 65 (Piotrkowska 46)

PRYWATNA KOEDUKACYJNA
Szkoła Dokształcająca Zawodowa dla Drogistów
Polskiego Powszechnego Związku Drogistów Oddz. w Łodzi **Łódź, ul. CEGIELNIANA № 63.**
Zapisy nowowstępujących słuchaczów, którzy chcą pracować w zawodzie drogistowskim przyjmowane są do dnia 15 września b. r. Od kandydatów wymagane jest świadectwo ukończ. gimnazjum lub 6 klas gimn. dawnego typu. Informacyj telef. i ustnie udzielają:
Prezes A. LIPIŃSKI, skład apteczny, Plac Wolności 9, tel. 203-19
J. SIKORSKI, skład apteczny, Rokicińska 6, tel. 159-96
N. KOLCZYCKI, skład apteczny, Śródmiejska 58, tel. 148-14
Od 25 sierpnia zapisy i informacje przyjmowane będą w Kancelarii Szkoły w poniedziałki, wtorki i środy od godz. 19—21-ej. Kończący Szkołę otrzymują uprawnienia państwowe. DYR. INŻ. W. DZIENIAKOWSKI.

Kursy Gospod. Domowego
Łódzk. Żyd. Tow. Ochrony Kobiet
CEGIELNIANA 21
przyjmują zapisy na
KURS RACJONALNEGO ODŻYWIANIA NIEMOWLĄT I DZIECI.

Czołowe miejsce na całym świecie zajmuje
SKRÓCONA KSIĘGOWOŚĆ SZWAJCARSKA
która oszczędza 70 proc. czasu i pracy.
Pisze się tylko jeden raz a otrzymuje się codzień bilans.
Każdy błąd odrazu jest wykazany.
Wszystkie księgi odpadają.
Zaprowadzam też inne systemy księgowości.
Księgowość robocizny metodą przebitkową.
Sporządzam bilanse.
Kontroluję księgi handlowe.
O. R Pfeiffer
Łódź, Kopernika 57.
Tel. 166-83.

Dr.
L. Szyfman
Zachodnia 64,
powrócił

LEKARZ - DENTYSTA
FELIKS SEIDENGART
POWRÓCIŁ
Zamenhofa Nr. 1
tel. 139-26
godz. przyj. 10—1 i 3—7

Lecznica
Dra Z. Rakowskiego
ze stałemi łóżkami
DLA CHORYCH NA
uszy, nos, gardło i
DROGI ODDECHOWE
Gabinet Roentgena dla prześwietlań i zdjęć.
Piotrkowska 67 Tel. 127-81.
od 9 r. — 2, 5—8 w.

DR. MED.
Niewiażski
Specj. chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych.
Andrzeja 5, tel. 159-40
Przyjm. od 8—11 rano i od 5—9, w niedziele i święta 9—12.

Dr.
S. Praszkier
Cegielniana 3,
powrócił

DR. MED.
M. Warhaft
Narutowicza 56,
tel. 173-45
POWRÓCIŁ

Dr Mazur
powrócił

DR. MED.
AL. KOPCIOWSKI
POWRÓCIŁ
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.

LEKARZ-DENTYSTA
R. Pilecka-Russakowa
Gdańska 64, tel. 245-56
POWRÓCIŁA
Przyjmuje: od 10—2 i od 4—8 wiecz.

Dr. A. S. Tenenbaum
CHOR. WEWNĘTRZNE
spec. chor. płuc
POWRÓCIŁ
Piotrkowska 109 telef. 220-25
przyjm. 6—8 pp.

MIESZKANIA
w nowoczesnym domu 3, 2 i 1-pokojowe ze wszelkimi wygodami, Narutowicza 91. Porozumieć się można z właścicielem na miejscu między godz. 12—15 lub telef. 179-86. 20—2

DO WYNAJĘCIA POKÓJ
umeblowany z telefonem i wygodami. Ul. Piotrkowska 51. Lekarz-dentysta.

Kupno i sprzedaż

BUDKA z węglem w dobrym punkcie do odstąpienia natychmiast z powodu choroby właściciela. — Wiadomość: ul. Czackiego Nr. 18.

WIECZNE PIÓRA światowej marki „Parker", na raty od zł. 5.— miesięcznie. Ceny od zł. 25.— „Stambuł", Łódź, Al. Kościuszki 17, tel. 163-66. Bezpłatnie grawerujemy imię i nazwisko.

TOKARNIA 1 metr. lub 1 i pół metr. poszukiwana. Oferty pod „Niedrogo" do „Republiki".

Lokale

ZŁ. 125 KWARTALNIE 1 pokój z kuchnią i wygodami.
ZŁ. 180 KWARTALNIE 2 pokoje z kuchnią.
3, 4, 5—6 mieszkania, pokoje umeblowane (garsoniery) od zł. 20 „ZENIT", ul. Piotrkowska 82, tel. 260-25. 7

W NOWOCZESNYM domu mieszkania 3 pokojowe i 4-pokojowe z centralnym ogrzewaniem i wszelkimi wygodami do wynajęcia, ul. P. O. W. Nr. 8.

DO WYNAJĘCIA panu duży pokój frontowy, słoneczny, trzyokienny, wygodnie umeblowany. Telefon, łazienka Piotrkowska 166, I p. front.

1—2 POKOJE komfortowo umeblowane, możliwie od 20.IX względnie od 1.X poszukiwane. Oferty z podaniem ceny składać w księgarni Wajsa, Tomaszów-Maz.

POSZUKUJĘ pokoju umeblowanego z wygodami, okolica Kopernika. Zgłoszenia: S. H.

POKÓJ umeblowany, z wszelkimi wygodami, telefon w luksusowym domu do wynajęcia, ewentualnie z używalnością poczekalni. Telef. 207-93.

POSZUKIWANY słoneczny pokój. Zgłoszenia z ceną Skrytka 56 Łódź.

POSZUKUJĘ kawalerki, wejście nieskrępujące. Of. sub: G. „natychmiast".

OD ZARAZ poszukuję 2 pokoi lub gabinetu z poczekalnią w centrum. Zgłoszenia do Administracji „Republiki" sub: „Adwokat".

DO WYNAJĘCIA 2 frontowe pokoje z balkonem na lokal handlowy. Zawadzka 14, I piętro, m. 4.

Nauka i wychowanie

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłomaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna. Południowa 20 m. 20 I-sza lewa of parter

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a, front zastać od 4—8 po poł.

JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-70 w godzinach 2—3.

STUDENTKA udziela lekcyj w zakresie gimnazjum. Specjalność: łacina, francuski, polski. Tel. 164-33, w godz. 9—11 i 14—16-ej.

NIEMIECKIEGO udziela dr. fil. absolwentka niemieckiego uniwersytetu w Szwajcarji i Literatura, gramatyka, konwersacja. Przygotowanie do matury. Tel. 214-36

WAŻNE i na czasie! Konwersacja franc., ang., włoska dla pań, panów, rozporządzających swym czasem. — Wiadomość ul. 6-go Sierpnia 18 w Barze „Łodzianka" tel. 168-06.

HEBRAJSKIEGO udziela oraz przygotowuje do konfirmacji dyplomowany nauczyciel szkół państwowych. Dzwonić Nr 248-31. 27. 9.

FRANCUSKIEGO udziela rutynowana nauczycielka łatwą metodą, w grupach lub pojedyńczo. Tel. 229-14.

FRANCUSKIE tłomaczenia i konwersacji udziela młody człowiek. Dyplom krajowy i zagraniczny. Tel. 18-222, godz. — 16-ta—18-ta.

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki"

Posady

BIURALISTKA poszukuję ładnego pokoju w śródmieściu. Oferty sub: „Cena"

POTRZEBNA starsza panna do kapeluszy damskich. Wiadomość: Kilińskiego 16 front, Biderman.

GOŃCÓW z własnymi rowerami poszukuje pogotowie Kiersza, Żeromskiego 91 tel. 163-30.

BUCHALTER - bilansista ma wolne godziny, wymagania Zł. 12.— tygodniowo. Oferty „Księgowy".

NIE TAKA młoda, z dobrej rodziny, ujmująca w obejściu, zamiłowana w gospodarstwie, sympatyczna, energiczna, poszukuje pracy do towarzystwa starszej osoby lub kondycji. Tel. 140-32.

POTRZEBNA manicurzystka, Zakład fryzjerski, Marcinkowski, Plac Reymonta 5/6.

WYSOKI zarobek, zapewniamy paniom i panom, przy lekkiej pracy propagandowej. Zgłoszenia 4—6, Aleja Kościuszki Nr. 27 m. 3.

PRAKTYKANT do biura agenturowego poszukiwany. Własnoręczne oferty sub: „Wełna" do adm. „Republiki".

DYPLOMOWANA bibliotekarka wykształcenie średnie, języki: polski, niemiecki, dostatecznie francuski — znajomość pracy biurowej, maszynopisania — poszukuje posady bibliotekarki w księgarni lub jakiejkolwiek innej pracy. Chętnie wyjazd. Łaskawe zgłoszenia sub. „Wrzesień 18" do Adm Republiki.

ZAŁATWIAM korespondencję polską i niemiecką. Wyuczam i prowadzę buchalterię. Także na godziny. Zgłosz. pod „A. R." Amin. Republiki

ZDOLNY SPRZEDAWCĄ maszyn do pisania i rachowania potrzebny. Oferty pod: „Zdolny" do Adm. Republiki. Oferty nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. 7

WOJAŻER branży manufakturowej przyjmie jeszcze kolekcje na Wołyń. — Oferty sub: „Osoba odpowiedzialna". 15

Zagubione dokumenty

CHIL MAJER UNGER, Cegielniana 38 zgubił 2 kwity Nr.Nr. 317703 i 318694, wyd. przez Warszawskie Towarzystwo Pożyczkowe.

ZGUBIONO weksel na Zł. 200.— pł. 15/XI 1938 z wyst. Zofii Halbert w Pabianicach, Zamkowa 29, zlec. F. Gutman, Łódź, Nowomiejska 4. Weksel unieważnia się.

Uzdrowiska

KRYNICA. Pełnokomfortowy pensjonat „Primavera" przyjmuje już zgłoszenia na okres świąteczny. Ceny niskie. Zarząd: Maria Zuckermanowa — Erna Roschwalbowa. 18

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43 Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie: z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—, „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I. konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika" Sp. z ogr. odp. Stefan Dymek. — Redaktor odp. Stefan Dymek. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.